

Ocjena financijske uspješnosti poslovanja putem pokazatelja na primjeru građevinskih poduzeća

Martinjak Kolar, Maja

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:129:141994>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Financijski menadžment

MAJA MARTINJAK KOLAR

OCJENA FINANCIJSKE USPJEŠNOSTI POSLOVANJA
PUTEM POKAZATELJA NA PRIMJERU GRAĐEVINSKIH
PODUZEĆA

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2022. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Financijski menadžment

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

OCJENA FINANCIJSKE USPJEŠNOSTI POSLOVANJA
PUTEM POKAZATELJA NA PRIMJERU GRAĐEVINSKIH
PODUZEĆA

Mentor:
dr. sc. Josip Kereta, prof. v. š.

Naziv kolegija:
FINANCIJSKA ANALIZA

Studentica:
Maja Martinjak Kolar

JMBAG studenta:
0067442801

SADRŽAJ

SAŽETAK	1
ABSTRACT.....	2
1. UVOD	3
1.1. Predmet i problem rada.....	3
1.2. Cilj rada	3
1.3. Metode rada	3
1.4. Struktura rada.....	4
2. TEORIJSKO POIMANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	5
2.1. BILANCA.....	6
2.2. RDG.....	8
2.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU	10
2.4. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA	11
2.5. BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE.....	11
3. INSTRUMENTI ANALIZE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	12
3.1. HORIZONTALNA ANALIZA	12
3.2. VERTIKALNA ANALIZA.....	13
3.3. ANALIZA PUTEM POKAZATELJA.....	14
3.3.1. Pokazatelji likvidnosti	14
3.3.2. Pokazatelji zaduženosti	15
3.3.3. Pokazatelji aktivnosti	16
3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti.....	18
3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti.....	19
4. ANALIZA POSLOVANJA PROMATRANIH PODUZEĆA.....	22
4.1. DALEKOVOD.....	24
4.1.1. Općenite informacije o društvu Dalekovod d.d.	24
4.1.2. Analiza finacijskih izvještaja	25
4.2. KAMGRAD.....	31
4.2.1. Općenite informacije o društvu Kamgrad d.o.o.....	31
4.2.2. Analiza finacijskih izvještaja	32
4.3. STRABAG.....	38

4.3.1.	Općenite informacije o društvu Strabag d.o.o.	38
4.3.2.	Analiza financijskih izvještaja	39
4.4.	ANALIZA USPOREDBE DOBIVENIH REZULTATA	45
5.	ZAKLJUČAK.....	49
6.	IZJAVA	51
7.	POPIS LITERATURE	52
7.1.	KNJIGE I RADOVI	52
7.2.	INTERNETSKI IZVORI.....	52
8.	POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA.....	55
	ŽIVOTOPIS	57

SAŽETAK

Građevinski sektor je jedan od najvećih po djelatnosti u Republici Hrvatskoj, odnosno nalazi se na trećem mjestu po ukupnom prihodu i broju osnovanih poduzeća. Stoga je i tema sama po sebi zanimljiva kako bi se iz podataka koji su dobiveni na temelju financijskih izvještaja prikazalo poslovanje na primjeru Dalekovoda d.d., Kamgrada d.o.o. te Strabaga d.o.o. Analizom financijskih izvještaja, odnosno korištenjem metoda su se analizirali podatci poslovanja. U radu su se koristile horizontalna, vertikalna, te analiza putem pokazatelja. Cilj rada je da prikaže poslovanje navedenih društava primjenom analize te se ukaže na poslovanje navedenih društava za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

Ključne riječi: financijski izvještaji, horizontalna analiza, vertikalna analiza, analiza putem pokazatelja, građevinska djelatnost

EVALUATION OF THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE BUSINESS THROUGH INDICATORS ON THE EXAMPLE OF CONSTRUCTION COMPANIES

ABSTRACT

The construction sector is one of the largest in terms of activity in the Republic of Croatia, i.e. it is in third place in terms of total revenue and the number of established companies. Therefore, the topic in itself is interesting in order to show the business from the data obtained on the basis of financial statements, for example, Dalekovoda d.d., Kamgrada d.o.o. and Strabaga d.o.o. Business data was analyzed by financial statements, that is, by using methods. Horizontal, vertical and indicator analysis were used in the work. The aim of the work is to show the operations of the mentioned companies by applying analysis and to point out the operations of the mentioned companies for the period from 2019 to 2021.

Key words: financial reports, horizontal analysis, vertical analysis, analysis through indicators, construction activity

1. UVOD

Ocjena poslovanja na temelju informacija iz financijskih izvještaja se temelji, može se reći, na dva osnovna kriterija: sigurnost poslovanja te uspješnost poslovanja. Stoga valja naglasiti važnost samih financijskih izvještaja. U radu je odabrana analiza građevinske industrije koja je u Republici Hrvatskoj treća po kriteriju ostvarenih prihoda i osnovanih društava. Prema podacima financijske agencije i kriteriju građevinske industrije su odabrana tri društva koja su među prva četiri društva po ostvarenim prihodima u 2021. godini. Predmet analize i istraživanja su Kamgrad d.o.o., Dalekovod d.d. te Strabag d.o.o., a razdoblje istraživanja se odnosi od 2019. do 2021. godine.

1.1. Predmet i problem rada

Predmet diplomskog rada je prikazati poslovanje za razdoblje od 2019. do 2021. godine za društva Kamgrad d.o.o., Dalekovod d.d. te Strabag d.o.o. pomoću instrumenata financijske analize te dati ocjenu poslovanja. Provesti će se komparativna analiza informacija dobivenih iz financijskih izvještaja. Problem istraživanja je što će se usporediti društva iz iste djelatnosti, no u navedenoj djelatnosti prihodi ovise uvelike o sklopljenim ugovorima te o stupnju dovršenosti radova. Stoga samo operativno poslovanje može imati velike razlike prilikom usporedbe poslovanja.

1.2. Cilj rada

Cilj rada je pojasniti teorijske elemente financijskih izvještaja te instrumenata za analizu informacija koje su dobivene iz financijskih izvještaja, a s aspekta istraživanja je cilj analizirati financijske izvještaje za društva Kamgrad d.o.o., Dalekovod d.d. te Strabag d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine te dati ocjenu poslovanja temeljem zaključka koje će se odnositi na analizirane pokazatelje u promatranom trogodišnjem razdoblju.

1.3. Metode rada

Teorijski dio rada će se analizirati putem sekundarnih izvora kao što su knjige, stručna literatura te internetski izvori. Dok će se istraživački dio analizirati uz pomoć sekundarnih izvora koji su dobiveni putem internetskih izvora. Na temelju navedene literature u radu će se koristiti metode komparacije, analize, sinteze, te matematičko-statističke metode.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od pet poglavlja. U uvodu će se navesti predmet i problem rada, cilj rada te metode koje su korištene u radu te izvori prikupljanja informacija. U drugom poglavlju će se opisati teorijsko poimanje financijskih izvještaja, a u trećem se navode instrumenti analize financijskih izvještaja. Četvrto poglavlje se odnosi na istraživački dio rada pri čemu se analizira poslovanje društva Dalekovod d.d., Kamgrad d.o.o. te Strabag d.o.o. za razdoblje od 2019. do 2021. godine te se u konačnici dobiveni rezultati uspoređuju sa prosjekom poslovanja društava u Republici Hrvatskoj za 2020. te 2021. godinu. U zaključku se donosi ocjena poslovanja, te procjena poslovanja u budućnosti. Nakon zaključka slijedi popis literature, te popis slika i tablica.

2. TEORIJSKO POIMANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji su izvještaji „o financijskom stanju i financijskom prometu poduzetnika“ (Bešvir,2008:9). Financijski izvještaji daju informacije o financijskom stanju i prometu. Financijski izvještaji nastaju na temelju poslovnih događaja koji su evidentirani u poslovnim knjigama. Poslovne knjige su dnevnik knjiženja, glavna i pomoćne knjige. U navedenom se iskazuju događaji poput naplata od strane kupca ili potraživanja od kupca, plaćanje dobavljačima ili obveze prema dobavljačima, nabave sirovina i materijala, prodaja, isplata plaća i ostalo. Nakon proteka godine, odnosno na kraju poslovne godine (najčešće na 31. prosinac) se izrađuju financijski izvještaji. Financijsko stanje je prikazano u bilanci, a financijski promet se prikazuje u računu dobiti i gubitka te izvještaju o novčanom toku. Osim financijskog stanja i prometa, izvještaji daju i pomoćne informacije koje su dane u izvještaju o promjenama kapitala te bilješkama uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji polaze od tri temeljne pretpostavke: „od same suštine nastanka poslovnog događaja, od vremenski neograničenog obavljanja djelatnosti, te dosljednosti u vođenju računovodstva s ciljem pružanja svrsishodnih i ažurnih informacija o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama u poslovanju“ (Martisković, 2017:39). Korisnici financijskih izvještaja i informacija su javnost, menadžment, zaposlenici, vlasnici, dioničari, državne institucije i ostali.

Iako su Zakonom o računovodstvu te Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) propisana pravila za izradu izvještaja, poslovna praksa ima određene postupke koji su u skladu sa zakonskim propisima, ali omogućuju određena odstupanja ili tumačenja poslovnih događaja (Martisković, 2017). Time se često upotrebljuje pojam friziranje poslovnih knjiga, a upotrebljavaju se sa ciljem da izvještaji izgledaju što bolje. No, postoje legalne i nelegalne metode friziranja. Legalne metode primjerice kod friziranja računa dobiti i gubitka su: ubrzavanje prihoda, odgađanje rashoda (Martisković, 2017:40). Kod bilance su legalne metode friziranja: precjenjivanje imovine ili podcjenjivanje obveza (Martisković, 2017:40). Dok su nelegalne metode one koje su suprotne računovodstvenim načelima, etičkim načelima kao i načelima poslovnog ponašanja.

Prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) računovodstvene manipulacije u financijskim izvještajima su one koje sadrže značajna pogrešna prikazivanja, a time se misli na značajna pogrešna prikazivanja (Gabrić i Miljko, 2018). Prema MRSu 1: „informacije su značajne ako se može razumno očekivati da će izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili prikrivanje informacija utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja opće namjene donose na temelju tih financijskih izvještaja, u kojima se navode financijske informacije o određenom izvještajnom subjektu“. Prema HSFIu 1: „Financijski izvještaji trebaju istinito i fer prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Istinito i objektivno predočavanje zahtjeva vjerno predočenje učinaka transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda“.

Stoga je izuzetno bitno razumjeti financijske izvještaje te ih proučiti i znati analizirati. Računovodstvene manipulacije se zapravo javljaju kao: „posljedica poduzimanja proizvodno-investicijskih akcija prije nego što su zarade ostvarene ili izbora računovodstvenih politika kojima se utječe na računovodstvene zarade i njihovu interpretaciju nakon što su stvarne zarade ostvarene“ (Gabrić i Miljko, 2018:6). Posljedica friziranja bilance te računa dobiti i gubitka je fiktivna dobit.

2.1. BILANCA

Bilanca je jedan od temeljnih financijskih izvještaja koji daje informacije o imovini, obvezama i kapitalu na određeni datum (Bešvir, 2008). Bilanca je uređena prema Zakonu o računovodstvu čl. 1, Hrvatskom standardu financijskog izvještavanja (HSFI) 1 točki 1.6. te MRS 1 točka 10. (Gulin, n. d.). Bilanca se zapravo dijeli na dva dijela, aktivu i pasivu. U aktivu se nalazi imovina, a u pasivi se nalaze vlastiti i tuđi izvodi financiranja, odnosno kapital i obveze.

U tablici 2-1. pozicija potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital se odnosi na svotu koju su članovi društva, ako se radi o društvu s ograničenom odgovornošću, platili za udjele ili ako se radi o dioničkom društvu svotu koju su dioničari uplatili za dionice. Navedena pozicija se prikazuje kada se uplaćuje dio sada, a dio kasnije pa time dio koji plaćaju kasnije društvo prikazuje u navedenoj poziciji, odnosno koliko su još subjekti dužni uplatiti.

Tablica 2-1. Shema bilance

BILANCA na datum xx.xx.xxxx.	
AKTIVA	PASIVA
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	A) KAPITAL I REZERVE
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	I. Temeljni (upisani) kapital
I. Nematerijalna imovina	II. Kapitalne rezerve
II. Materijalna imovina	III. Rezerve iz dobiti
III. Financijska imovina	IV. Revalorizacijske rezerve
IV. Potraživanja	V. Rezerve fer vrijednosti
V. Odgođena porezna imovina	VI. Zadržana dobit ili preneseni gubitak
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	VII. Dobit ili gubitak poslovne godine
I. Zalihe	VIII. Manjinski interes
II. Potraživanja	B) REZERVIRANJA
III. Financijska imovina	C) DUGOROČNE OBVEZE
IV. Novac na računu i u blagajni	D) KRATKOROČNE OBVEZE
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA
E) UKUPNA AKTIVA	F) UKUPNA AKTIVA
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	G) IZVANBILANČNI ZAPISI

Izvor: Izrada autora

Dugotrajna imovina je pozicija u aktivi bilance koja daje informacije o imovini koja će se prodati ili koristiti u razdoblju dužem od 1 godine. Dugotrajna nematerijalna imovina se koristi u svrhu ostvarivanja prihoda, a čine ju pravo na korištenje patenata, licencije, softver i slično. Dugotrajna materijalna imovina se koristi u svrhu obavljanja djelatnosti, a odnosi se na zemljište, građevinske objekte, alate, opremu, uredski materijal, strojeve, transportna sredstva i slično. Dugotrajnu financijsku imovinu društvo ima radi ostvarivanja prihoda, a odnosi se na ulaganja u druga društva, dani krediti, pozajmice i slično.

Kratkotrajna imovina za razliku od dugotrajne će se potrošiti ili prodati u razdoblju kraćem od 1 godine, odnosno unutar 12 mjeseci. Zalihe su dio kratkotrajne imovine koje društvo ovisno o djelatnosti kojom se bavi, zalihe mogu biti u svrhu proizvodnje, pružanja usluga ili prodaje. Kratkotrajna potraživanja se odnose na sva potraživanja koja će biti naplaćena unutar 12 mjeseci, a mogu biti potraživanja od kupaca, države, zaposlenika i slično. Kratkotrajna financijska imovina se razlikuje od dugotrajne po razdoblju. Novac je pozicija koja je najlikvidniji dio imovine jer prikazuje koliko društvo ima novčanih sredstava na datum bilance. Dok su plaćeni troškovi pozicija koja se odnosi na troškove koje je poduzetnik platio, ali se odnose na razdoblje nakon datuma bilance.

Kapital i rezerve su pozicija u pasivi bilance gdje je su prikazani izvori financiranja društva. Upisani temeljni kapital prikazuje koliko je uplaćeno temeljnog kapitala što je i registrirano na trgovačkom sudu. Kapitalne rezerve nastaju prilikom neupisanog ulaganja u društvo ili smanjenja kapitala koji nije isplaćen ili prodaje dionica po većoj vrijednosti od nabavne i slično. Revalorizacijske rezerve nastaju prilikom svođenja na fer vrijednost dugotrajne imovine, primjerice društvo je odlučilo svoditi zemljište ili građevinski objekt prema procjeni, a u knjigama stoji tržišna vrijednost. Navedena razlika će povećati aktivu i pasivu za isti iznos.

Zadržana dobit ili preneseni gubitak je pozicija koja se prenosi iz prošlog razdoblja te se povećava i/ili smanjuje ovisno o isplati. Dobit ili gubitak poslovne godine je ostvareni rezultat tekuće godine društva koji mora odgovarati računu dobiti i gubitka. Dugoročne obveze su one koje društvo mora platiti u roku koji je duži od 1 godine, a kratkoročne unutar 12 mjeseci. Najčešće dugoročne obveze su obveze prema dobavljačima, obveze prema banci i slično. Dok se na poziciji kratkoročnih obveza najčešće iskazuju obveze prema bankama, prema dobavljačima, prema državi, zaposlenicima i slično. Pozicija odgođeno plaćanje troškova se odnosi na troškove koji se odnose na razdoblje bilance, no za njih nije primljen račun.

2.2. RDG

Iako je račun dobiti i gubitka zaseban financijski izvještaj, uvelike je povezan sa bilancom jer promjene koje se događaju prilikom primitaka i izdataka koji imaju direktan utjecaj na obveze, imovinu ili kapital, odnosno na iznos aktive i pasive. Prihodi i rashodi su obračunske kategorije, te se nastaju ovisno o primitcima i izdancima. Račun dobiti i gubitka prikazuje informacije o ostvarenim prihodima, rashodima, bruto dobiti ili gubitku, porezu na dobit i ostvarenim financijskim rezultatom u obračunskom razdoblju. Račun dobiti i gubitka je uređen prema Zakonu o računovodstvu članku 15., te MRS-u 1. (Gulin, n. d.).

Tablica 2-2. Shema RDGa

I. POSLOVNI PRIHODI
II. POSLOVNI RASHODI
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda
2. Materijalni troškovi
3. Troškovi osoblja
4. Amortizacija
5. Ostali troškovi
6. Vrijednosna usklađenja
7. Rezerviranja
8. Ostali poslovni rashodi
III. FINACIJSKI PRIHODI
IV. FINACIJSKI RASHODI
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA
IX. UKUPNI PRIHODI
X. UKUPNI RASHODI
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA
XII. POREZ NA DOBIT
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA

Izvor: Izrada autora

Poslovni prihodi se ostvaruju operativnim poslovanjem, odnosno prodajom proizvoda i/ili usluga. Poslovni prihodi mogu biti razvrstani prema prihodima od prodaje, prihodima na temelju vlastitih proizvoda, roba i usluga te ostali poslovni prihodi. Poslovni rashodi se najvećim dijelom pokrivaju prihodima, a sastoje se od promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda, materijalnih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, vrijednosnog usklađenja, rezerviranja te ostalih poslovnih rashoda. Materijalne troškove čine sirovine i materijal, troškovi prodane robe te ostali vanjski troškovi. Troškovi sirovina i materijala uključuju sljedeće: trošak energije, sirovina i materijala, rezervnih dijelova, otpisa sitnog inventara i ostalo (Baica, 2016:68-69).

Ostali vanjski troškovi kod materijalnih troškova se odnose na usluge najčešće su uključeni troškovi prijevoza, pošte, telefona, održavanja, zakupa, intelektualne usluge i slično (Baica, 2016:73). Troškovi osoblja uključuju neto plaće i nadnice, troškove poreza i doprinosa iz plaća te doprinose na plaću. Ostali troškovi podrazumijevaju naknade prema zaposlenicima izuzev troškove neto plaće te poreza, doprinosa iz i na plaću, bankarske naknade, trošak reprezentacije, sudske troškove i slično (Baica, 2016:69). Rezervirati se mogu sredstva za mirovine, porezne obveze, započete sudske sporove, jamstvene rokove i drugo. Ostali poslovni rashodi se odnose na prodaju imovine, zalihe i slično (Baica, 2016:98). Financijski prihodi i rashodi se odnose na ulaganja u dionice, prihode ili rashode osnovne kamata i

zajmova, prihode ili rashode od tečajnih razlika, nerealiziranih dobitaka ili gubitaka od financijske imovine te ostalih financijskih prihoda ili rashoda.

2.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

Izvještaj o novčanom toku prikazuje promjene, odnosno povećanje ili smanjenje novca. Navedeni novčani primitci ili izdatci se cijele u tri grupe: poslovne aktivnosti, investicijske aktivnosti te financijske aktivnosti. Izvještaj o novčanom toku je uređen prema MRS-u 1. (Gulin, n. d.).

Tablica 2-3. Shema novčanog toka

I. POSLOVNE AKTIVNOSTI
II. INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI
III. FINANCIJSKE AKTIVNOSTI
IV. UKUPNO ČISTI NOVČANI TOK
1. Novac na početku razdoblja
2. Novac na kraju razdoblja

Izvor: Izrada autora

Poslovne aktivnosti se dobiju kao razlika primitaka i izdataka, a u poslovne aktivnosti se ubrajaju primitci od kupaca, kamata, donacija, naknade šteta i slično. Poslovni izdatci obuhvaćaju plaćanje dobavljačima za primljenu robu ili uslugu, isplatu plaća, plaćanje poreza, prireza i doprinosa i slično. Investicijske aktivnosti su vezane uz dugotrajnu imovinu. Primitci od investicijskih aktivnosti bi tako bili prodaja dugotrajne imovine, prodaja dionica i slično. Dok su izdatci od investicijskih aktivnosti nabava zemljišta, opreme i slično. Financijske aktivnosti su vezane uz kapital i obveze, odnosno zaduživanje. Tako su primitci od financijskih aktivnosti primljeni krediti te emisija vrijednosnih papira, a izdatci od financijskih aktivnosti su otplata kredita, otkup vlastitih dionica te isplata dividende (Martišković, 2017).

Promatrajući novčani tok, ukoliko proizlazi pozitivna razlika od primitaka i izdataka poslovnih aktivnosti, može se zaključiti da društvo generira pozitivan tok novca iz redovnih aktivnosti, a ukoliko je razlika negativna pokazatelj je da društvo ulaže u razvoj i investicije više od iznosa amortizacije što predstavlja „kvalitetan pokazatelj“ (Martišković, 2017:). No, ukoliko društvo ostvari dobit, a nema novca u banci za plaćanje obveza ili obrnuto nije pokazatelj poslovanja jer „ne postoji čvrsta uzajamna veza raspoloživog novca i dobiti“ (Martišković, 2017:).

2.4. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

Izvještaj o novčanom toku je uređen prema MRS-u 7. (Gulin, n. d.) te prikazuje povećanje ili smanjenje kapitala između tekuće i prethodne godine. To je zapravo i svrha izvještaja, da prikaže promjene koje su se dogodile te utjecale na promjenu kapitala. Izvještaj o promjenama kapitala su dužni sastavljati samo srednji i veliki poduzetnici te subjekti od javnog interesa prema Zakonu o računovodstvu, članku 19. stavku 3 (NN 47/20), a sami sadržaj i struktura je propisana Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 144/2020).

2.5. BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz financijske izvještaje su zapravo dopuna podataka iz bilance, računa dobiti i gubitka te novčanog toka. Bilješke uz financijske izvještaje su uređene prema Zakonu o računovodstvu članku 15. te MRS-u 1. (Gulin, n. d.) no nemaju propisan sadržaj već ovisi o specifičnostima društva i potrebama krajnjih korisnika. U bilješkama se navode računovodstvene politike, te zapravo one predstavljaju detaljniju razradu informacija koje su navedene u financijskim izvještajima. Odgovornost za sastavljanje i točnost podataka u financijskim izvještajima snosi menadžment.

Bilješke se sastoje od segmenata koja su podijeljena na tri djela: prvi dio čine osnovni podatci o društvu, drugi dio čine računovodstvene politike, a treći dio čine pojašnjenje pozicija financijskih izvještaja (Bakran i sur., 2017). No, osim navedenog „veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa u bilješkama uz financijske izvještaje imaju obavezu navesti: ukupan iznos naknada koji naplaćuje samostalni revizor ili revizorsko društvo, ukupan iznos naknada za druge usluge provjere, ukupan iznos naknada za usluge poreznog savjetovanja, ukupan iznos naknada za druge usluge savjetovanja osim revizorskih te ukupan iznos izdataka za istraživanje i razvoj (Bakrani sur., 2017:16).

3. INSTRUMENTI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Analiza financijskih izvještaja zahtijeva ispitivanje dostupnih podataka o poslovanju društva jer je ona sredstvo za donošenje procjene i stvaranje mišljenja o financijskom stanju, te uspješnosti poslovanja društva u proteklom razdoblju. Time svaka analiza mora imati: složenost predmeta analize, raščlambu složenih predmeta analize, primjenu određenih metoda raščlanjivanja, sintetiziranje rezultata radi formiranja zaključka te mišljenje i interpretaciju (Tintor, 2020).

Stoga se analizom sigurnosti nastoji otkriti hoće li poduzetnik u nekom budućem razdoblju imati sposobnost podmirivanja dospjelih obveza, odnosno da li postoji mogućnost odlaska u stečaj (Bešvir, 2008). Prilikom analize prvo se razmatra financijsko stanje, uspješnost poslovanja, tijek novca i promjene kapitala koje nastaju uslijed financiranja ili promjene poslovnih odluka. Klasifikacija postupka analize u radu se dijeli na komparativnu financijsku analizu ili horizontalnu analizu kojom se prikazuju tendencije promjene putem indeksa uzevši u obzir minimalno dva protekla razdoblja. Zatim, strukturna ili vertikalna analiza kojom utvrđujemo sami sastav financijskih izvještaja te financijski pokazatelji koji se mogu interpretirati pojedinačno ili kao skupina koji prikazuju informacije za poslovno odlučivanje i procjenu poslovanja društva.

3.1. HORIZONTALNA ANALIZA

Horizontalna analiza je komparativna analiza informacija iz financijskih izvještaja za dvije ili više godina. Zapravo se horizontalnom analizom „nastoji uočiti tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja, a na temelju tih promjena prosuđuje se kakva je uspješnost i sigurnost poslovanja promatranog poduzeća“ (Tintor, 2020:90). Primjenom ove metode, ispitivanjem se utvrđuje apsolutna razlika komparacijom brojeva i/ili postotna razlika putem indeksa kao što je prikazano u tablici 3-1.

Tablica 3-1. Shematski prikaz horizontalne analize

POZICIJA	I Z N O S		Promjena u odnosu na 1.1. u +/-	Promjena u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		
Poslovni prihodi	2.000	5.000	3.000	250
Poslovni rashodi	1.000	2.500	1.500	250
Financijski prihodi	500	250	-250	50
Financijski rashodi	100	50	-50	50
UKUPNI PRIHODI	2.500	5.250	2.750	210
UKUPNI RASHODI	1.100	2.550	1.450	231,82
Dobit/ Gubitak prije oporezivanja	1.400	2.700	1.300	192,86
Porez na dobit	252	486	234	192,86
DOBIT/ GUBITAK RAZDOBLJA	1.148	2.214	1.066	192,86

Izvor: Izrada autora

Interpretacija tablice 3-1. bi bila sljedeća: u 2020. godini su se ukupni prihodi povećali za 2.750 kuna u odnosu na 2019. godinu, odnosno povećali su se za 110%. Dok su se ukupni rashodi povećali u 2020. godini za 1.450 kuna, odnosno za 131,8%.

3.2. VERTIKALNA ANALIZA

Vertikalnom analizom se uspoređuju elementi u strukturi financijskih izvještaja radi utvrđivanja promjena i odnosa pozicija u financijskim izvještajima. Vertikalna, odnosno strukturalna analiza se određuje tako da se bazna pozicija u izvještaju, primjerice ukupni prihodi izjednačavaju se sa baznim indeksom 100, a svaka pojedina pozicija koja je dio prihoda izračunava se kao udio, odnosno postotak kao što je prikazano u tablici 3-2.

Tablica 3-2. Shematski prikaz vertikalne analize

POZICIJA	I Z N O S		Struktura 2019. u %	Struktura 2020. u %
	2019.	2020.		
Poslovni prihodi	2.000	5.000	80	95
Poslovni rashodi	1.000	2.500	91	98
Financijski prihodi	500	250	20	4,8
Financijski rashodi	100	50	9,1	2,0
UKUPNI PRIHODI	2.500	5.250	100	100
UKUPNI RASHODI	1.100	2.550	100	100

Izvor: Izrada autora

Interpretacija tablice 3-2. bi bila sljedeća: u 2019. godini je udio poslovnih prihoda u ukupnim prihodima iznosio 80% te se u 2020. godini povećao za 15 postotnih poena. Dok su poslovni rashodi u 2019. godini činili 91% ukupnih rashoda, a u 2020. godini je udio povećan na 98%, odnosno udio se povećao za 7 postotnih poena.

3.3. ANALIZA PUTEM POKAZATELJA

Najznačajniji pojedinačni i skupni pokazatelji financijske analize su: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti, pokazatelji profitabilnosti i pokazatelji investiranja (Tintor, 2020:94).

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti su jedni od najznačajnijih pokazatelja jer nelikvidnost koja se prikazuje kroz nekoliko godina može dovesti do insolventnosti društva. Najčešći pokazatelji koji se koriste su pokazatelj tekuće likvidnosti, ubrzane likvidnosti te trenutne likvidnosti. Pokazatelj tekuće likvidnosti se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:41):

$$\text{Pokazatelj tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Dobiveni koeficijent tekuće likvidnosti ne bi trebao biti manji od 2 (Tintor, 2020), a ukoliko je manji od 2 društvo otežano podmiruje svoje kratkoročne obveze, odnosno ako je manje od 1 ne može ih podmiriti. Pokazatelj ubrzane likvidnosti se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:41):

$$\text{Pokazatelj ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi trebao biti manji od 1 (Tintor, 2020), ukoliko je koeficijent manji od 1 društvo nema dovoljno unovčive imovine da bi podmirilo kratkoročne obveze.¹ Pokazatelj trenutne likvidnosti se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:41):

$$\text{Pokazatelj trenutne likvidnosti} = \frac{\text{novac}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

¹ Addiko Bank (n. d.). ŠTO SU POKAZATELJI SIGURNOSTI I ZAŠTO SU VAŽNI. Preuzeto s: <https://www.addiko.hr/poduzetnici-financijska-pismenost/sto-su-pokazatelji-sigurnosti-i-zasto-su-vazni/> (28.07.2022)

Koeficijentom trenutne likvidnosti se uočava da li društvo može trenutno podmiriti svoje kratkoročne obveze, a može ih podmiriti ukoliko je vrijednost pokazatelja veća od 1.

3.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti prikazuju koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora sredstava. Najčešći pokazatelji zaduženosti su: koeficijent zaduženosti, vlastitog financiranja, financiranja, te stupanj pokrića I i II. Koeficijent zaduženosti se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:42):

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze} + \text{rezerviranja}}{\text{ukupna aktiva}}$$

Koeficijent zaduženosti se može iščitati i vertikalnom analizom financijskih izvještaja, a prikazuje koliko se društvo financira tuđim izvorima sredstava. Koeficijent vlastitog financiranja se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:42):

$$\text{Koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{kapital i rezerve}}{\text{ukupna aktiva}}$$

Koeficijent vlastitog financiranja se kao i koeficijent zaduženosti može iščitati iz bilance pomoću vertikalne analize, ali za razliku od koeficijenta zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja prikazuje koliko društvo ima vlastitog financiranja. Koeficijent financiranja se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:42):

$$\text{Koeficijent financiranja} = \frac{\text{ukupne obveze} + \text{rezerviranja}}{\text{kapital i rezerve}}$$

Stupanj pokrića I se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:42):

$$\text{Stupanj pokrića I} = \frac{\text{kapital i rezerve}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Stupanj pokrića I se naziva još i zlatno bankarsko pravilo (Vukoja, 2014). Navedeni pokazatelj prikazuje koliko je dugotrajne imovine financirano iz dugoročnih izvora. Stupanj pokrića II se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006:42):

$$\text{Stupanj pokrića II} = \frac{\text{kapital i rezerve} + \text{dug. obveze} + \text{rezerviranja}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Stupanj pokrića II se naziva još i zlatno bilančno pravilo (Vukoja, 2014). Ukoliko je vrijednost pokazatelja veća od stupnja pokrića I, znači da je dio dugoročnih izvora utrošen za financiranje kratkotrajne imovine.

3.3.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti mjere sposobnost poduzeća da „efikasno pretvori svoje resurse u prihode ili novac, odnosno vrijeme potrebno da poduzeće plati svoje obveze. Poželjne su veće vrijednosti pokazatelj jer one ukazuju na efikasnije upravljanje imovinom društva, dok za pokazatelje koji prikazuju dane je poželjna manja vrijednost jer ukazuju na brži obrtaj imovine u novac ili prihode. Pokazatelj aktivnosti se prikazuje kroz koeficijent obrtaja ukupne imovine, kratkotrajne imovine, dugotrajna imovine, obrtaja zaliha, obrtaja potraživanja te trajanja naplate u danima.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine se računa prema sljedećoj formuli:²

$$\text{Koeficijent obrtaja ukupne imovine} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{ukupna imovina}}$$

Pokazatelj koeficijenta obrtaja ukupne imovine prikazuje koliko se puta imovina obrne tijekom godine, odnosno prikazuje efikasnost upravljanja imovinom društva jer prikazuje koliko je moguće ostvariti prihoda sa korištenjem imovine.

Veća vrijednost pokazatelja je bolja, iako možda društvo u tijeku godine ima nabavu nove imovine ta imovina nije efikasna koliko ona kojom društvo već raspolaže. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine se računa prema sljedećoj formuli:³

$$\text{Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{kratkotrajna imovina}}$$

² Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

³ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine sa većom vrijednosti prikazuje da društvo posluje učinkovitije jer stvara iste prihode uz korištenje manje kratkotrajne imovine. No, kada bi društvo nabavljalo i skladištilo zalihe uz spori obrtaj dovelo bi do smanjenja pokazatelja jer pri tome se ne upravlja dobro kratkotrajnom imovinom. Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine se računa prema sljedećoj formuli:⁴

$$\text{Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine prikazuje koliko efikasno društvo koristi imovinu u upotrebi, odnosno može prikazati koliko društvo ostvaruje prihoda iz jedne kune dugotrajne imovine. Također, ovim se pokazateljem može iskazati kolike su investicije društva putem dugotrajne materijalne imovine. Koeficijent obrtaja zaliha se računa prema sljedećoj formuli (Vujević i Balen, 2006., str. 43):

$$\text{Koeficijent obrtaja zaliha} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{zalihe}}$$

Koeficijent obrtaja potraživanja se računa prema sljedećoj formuli:⁵

$$\text{Koeficijent obrtaja potraživanja} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{kratkoročna potraživanja}}$$

Koeficijent obrtaja potraživanja prikazuje koliko se puta godišnje potraživanja naplaćuju, a vremenski period je iskazan u danima. Trajanje naplate potraživanja u danima se računa prema sljedećoj formuli:⁶

$$\text{Trajanje naplate u danima} = \frac{365}{\text{koef. obrtaja potraživanja}}$$

Navedeni indikator prikazuje zapravo koliko društvu treba dana da se naplati od kupca. Niže vrijednosti predstavljaju bržu naplatu potraživanja. Time se preferiraju niže vrijednosti indikatora. Ukoliko je vrijednost veća, može predstavljati probleme naplate potraživanja, odgodu plaćanja, moguća nenaplativa potraživanja i slično.

⁴ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

⁵ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

⁶ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju odnos prihoda i rashoda, odnosno koliko se prihoda generira po jedinici rashoda.⁷ Kada se govori o ekonomičnosti, tada se govori o „stupnju štedljivosti u ostvarivanju učinaka, a izražava se odnosom ostvarenih učinaka i utrošenih elemenata radnog procesa ili stavljanjem u odnos outputa i inputa“ (Vujević i Balen, 2006:37). Pokazatelj ekonomičnosti se računa putem pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja, ekonomičnosti poslovanja te ekonomičnost financijskih aktivnosti. Parametri kojima se određuje ekonomičnost su:

- kada je koeficijent > 1 tada je poslovanje ekonomično jer su prihodi veći od rashoda;
- kada je koeficijent $= 1$ tada je poslovanje ekonomično jer su prihodi jednaki rashodima;
- kada je koeficijent < 1 tada je poslovanje nije ekonomično jer su rashodi veći od prihoda (Vujević i Balen, 2006).

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja se računa prema sljedećoj formuli:⁸

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{ukupni rashodi}}$$

Ukoliko je vrijednost pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja veći od 1, društvo je ostvarilo neto dobit. No, ukoliko je vrijednost pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja manja od 1 društvo ostvaruje gubitak. Time se zaključuje da, ako društvo ostvaruje što veću vrijednost ona je povoljnija za njih jer prikazuje koliko stvara više ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda. Formula za izračun ekonomičnosti poslovanja je sljedeća:⁹

$$\text{Ekonomičnost poslovanja} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{poslovni rashodi}}$$

Ekonomičnost poslovanja ili ekonomičnost poslovnih aktivnosti prikazuje koliko društvo ostvaruje više prihoda od rashoda od poslovnih aktivnosti, odnosno kolika je dobit iz operativnog poslovanja ili EBIT (dobit prije kamata i poreza). Kako i kod ekonomičnosti ukupnog poslovanja, veća vrijednost je bolja jer prikazuje da društvo ostvaruje više prihoda

⁷ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

⁸ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

⁹ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

na kunu rashoda. Formula za izračun ekonomičnosti financijskih aktivnosti poslovanja je sljedeća:¹⁰

$$\text{Ekonomičnost financijskih aktivnosti} = \frac{\text{financijski prihodi}}{\text{financijski rashodi}}$$

Ekonomičnost financijskih aktivnosti kako i sam naziv govori stavlja u odnosi financijske prihode i rashode te prikazuje koliko je ostvareno kuna prihoda na kunu financijskih rashoda. Kao i kod prethodna dva pokazatelja, poželjno je da je vrijednost veća od 1. Smanjenje vrijednosti ekonomičnosti financijskih aktivnosti može ukazati na veću zaduženost društva, primjerice novi krediti, povećanje kamata i slično.

3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti prikazuju uspjeh poslovanja putem ostvarene zarade društva, odnosno pokazuju „veličinu dobiti u odnosu na angažiranu imovinu“ (Vujević i Balen, 2006:38). Najčešći pokazatelji su: neto marža profita, bruto marža profita, neto i bruto rentabilnost imovine. Marža profita prikazuje efikasnost poslovanja prije no što se plati kamata na pozajmice, a rentabilnost imovine prikazuje efikasnost korištenja kapitala (Tintor, 2020:97).

Formula za izračun neto marže profita je sljedeća (Vujević i Balen, 2006:38):

$$\text{Neto marža profita} = \frac{\text{neto dobit} + \text{financijski rashodi}}{\text{ukupni prihodi}}$$

Neto profitna marža prikazuje koliki je konačni rezultat realiziranog poslovanja te koliko ostaje prihoda sa kojima društvo može raspolagati. Formula za izračun bruto marže profita je sljedeća (Vujević i Balen, 2006:38):

$$\text{Bruto marža profita} = \frac{\text{dobit prije poreza} + \text{financijski rashodi}}{\text{ukupni prihodi}}$$

Bruto profitna marža zapravo što je veća time je društvo uspješnije u ostvarivanju zarade. Sljedeći pokazatelji rentabilnosti imovine zapravo prikazuju odnos dobiti koja je uvećana za financijske rashode u odnosu na imovinu društva. Pokazatelji neto rentabilnosti koji imaju u

¹⁰ Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)

brojniku iskazanu neto dobit ne prikazuju sposobnost društva pa prikaže ostvarenje povrata na tuđi kapital, dok bruto rentabilnost imovine ima. Stoga se za procjenu uspješnosti poslovanja često uspoređuje rentabilnost imovine i kapitala kao što je prikazano u tablici 3-1.

Tablica 3-3. Odnos rentabilnosti imovine i kapitala

ROE > ROA	ROA > i	ROE > i
ROE < ROA	ROA < i	ROE < i

Izvor: Ježovita i Žager, 2014:7

Prema gore prikazanoj tablici rentabilnost kapitala engl. *Return on Equity*, odnosno ROE veći će biti od rentabilnosti imovine engl. *Return on Asset*, odnosno ROA kada ROA ima veći trošak financiranja tuđeg kapitala, a ukoliko društvo ostvaruje veći povrat na tuđi kapital od troška tuđeg kapitala. Formula za izračun neto rentabilnosti imovine je sljedeća (Vujević i Balen, 2006:38):

$$\text{Neto rentabilnost} = \frac{\text{neto dobit} + \text{financijski rashodi}}{\text{ukupna imovina}}$$

Pokazatelj ROA se odnosi na dobit koja se generira iz jedne jedinice imovine, te govori o tome kolika je vrijednost stope povrata imovine. Ukoliko je niža dobit po novčanoj jedinici imovine time se zahtijeva više investiranja u poslovanje kako bi se ostvarila veća dobit.

Formula za izračun bruto rentabilnosti imovine je sljedeća (Vujević i Balen, 2006:38):

$$\text{Bruto rentabilnost imovine} = \frac{\text{dobit prije poreza} + \text{financijski rashodi}}{\text{ukupna imovina}}$$

Pokazatelj ROE prikazuje koliko je novčanih jedinica dobiti ostvareno, a jednu jedinicu vlastitog kapitala. Formula za izračun rentabilnosti vlastitog kapitala sljedeća (Vujević i Balen, 2006:38):

$$\text{Rentabilnost vlastitog kapitala} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{kapital i rezerve}}$$

Pokazatelj rentabilnosti vlastitog kapitala prikazuje koliki je ostvareni povrat na uloženi kapital. Zapravo pokazatelj ROE prikazuje kolika je ostvarena dodana vrijednost za društvo, a prikazuje se ostvarenjem dobiti. Što je pokazatelj ROE veći, kraći je vremenski period povrata

uloženih sredstava jer i sama definicija zapravo govori da „rentabilnost vlastitoga kapitala mjeri povrate koje je poduzeće zaradilo na vlastiti kapital, uključujući manjinski kapital, preferencijalni kapital i običan kapital“ (Ježovita i Žager, 2014:5).

4. ANALIZA POSLOVANJA PROMATRANIH PODUZEĆA

Analiza financijskih izvještaja će se temeljiti na informacijama koje su prikazane u financijskim izvještajima. Za analizu je odabran građevinski sektor koji je po kriteriju broja poduzetnika, broju zaposlenih i ukupnim prihodima treći što je prikazano u tablici 4-1.

Tablica 4-1. Popis po kriterijima djelatnosti u 2021. godini

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihodi	Dobit ili gubitak
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.779	30.634	29.104.833	1.100.2
B Rudarstvo i vađenje	224	3.468	3.306.101	48.241
C Prerađivačka industrija	15.634	236.151	207.494.603	10.579.
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i	914	14.179	65.078.664	2.134.2
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, osposodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	828	28.979	15.809.439	327.346
F Građevinarstvo	18.820	107.879	70.727.648	3.061.4
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motor. vozila i	28.507	190.955	296.067.473	11.483.
H Prijevoz i skladištenje	6.760	69.845	41.068.088	1.426.1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja	13.311	71.175	28.818.271	1.804.8
J Informacije i komunikacije	7.666	43.999	38.555.383	4.142.7
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	537	5.482	6.630.973	1.206.2
L Poslovanje nekretninama	6.671	8.087	11.675.420	802.602
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22.717	65.272	38.391.360	4.468.4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7.286	42.877	15.470.755	707.037
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	54	691	179.940	11.256
P Obrazovanje	1.698	7.563	1.802.406	137.238
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.998	14.549	5.161.916	592.702
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1.978	11.476	6.762.226	556.000
S Ostale uslužne djelatnosti	4.624	11.430	3.397.012	149.919
T Djelatnost kućanstava kao poslodavca	3	1	1.082	-9
- Fizičke osobe bez djelatnosti	250	50	240.040	96.212
Ukupno	144.259	964.742	885.743.632	44.835.

Izvor: FINA (n. d.). REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA U 2021. GODINI, PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/-/rezultati-poslovanja-poduzetnika-u-2021.-godini-podjelatnostima> (17.07.2022)

Prema prikazanoj tablici uočljivo je kako dominiraju poduzetnici u području djelatnosti trgovine što čini 19,76% ukupnog broja poduzetnika u Republici Hrvatskoj, zatim slijede poduzetnici u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima koji imaju udio od 15,74% te građevinarstvo sa udjelom od 13%.

Tablica 4-2. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika iz područja građevinske djelatnosti, u razdoblju od 2013. do 2018. godine

Opis	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Broj poduzetnika	11.989	11.988	11.990	12.762	13.378	14.937
Broj dobitaša	6.430	6.818	7.167	8.190	8.880	10.017
Broj gubitaša	5.559	5.170	4.823	4.572	4.498	4.920
Broj zaposlenih	77.129	71.513	72.417	75.289	79.767	89.041
Ukupni prihodi	41.426.242	41.426.242	42.436.019	43.546.467	45.454.023	53.090.138
Ukupni rashodi	42.960.847	42.960.847	42.730.754	42.530.632	44.743.050	50.820.188
Dobit prije oporezivanja	2.149.913	2.149.913	2.654.635	3.392.224	3.475.759	4.890.525
Gubitak prije oporezivanja	3.684.518	2.830.715	2.949.370	2.376.390	2.764.785	2.620.575
Porez na dobit	284.969	262.793	308.854	380.858	459.796	589.996
Dobit razdoblja	1.882.649	2.716.815	2.346.473	3.035.935	3.032.639	4.303.873
Gubitak razdoblja	3.702.224	2.772.921	2.950.062	2.400.958	2.781.462	2.623.918
Dobit razdoblja ili gubitak razdoblja	-1.819.575	-56.106	-603.589	634.977	251.177	1.679.954
Izvoz	1.367.840	1.724.363	1.802.836	2.214.502	2.569.263	2.707.940
Uvoz	1.035.135	1.228.253	1.416.192	1.038.812	1.265.337	1.596.466
Trgovinski saldo (izvoz-uvoz)	332.704	496.110	386.645	1.175.690	1.303.926	1.111.474
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	4.374.525	3.311.545	3.056.779	1.813.849	1.658.276	2.386.886
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	4.052	4.113	4.199	4.379	4.702	4.997

Izvor: FINA (n. d.). POSLOVANJE PODUZETNIKA U DJELATNOSTI GRAĐEVINARSTVA U RAZDOBLJU OD 2002. DO 2018. GODINE. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/documents/52450/387060/Poslovanje+poduzetnika+u+podru%C4%8Dju+djelatnosti+gra%C4%91evinarstva+u+razdoblju+od+2002.+do+2018.doc/f454e5a4-f574-11e9-7824-cd5eeb2aba0d?t=1585567766639> (17.07.2022)

U tablici 4-2. su prikazani rezultati poslovanja društava iz građevinske djelatnosti. Najveći broj poduzetnika, odnosno društava prema dostupnim podacima je bio u 2018. godini te je uočljiv porast za 24,6% u odnosu na 2013. godinu. Time je i najveći broj zaposlenih u prikazanim godinama bio u 2018. godini. Prema gore prikazanim podacima u 2018. godini je 67,1% društava poslovalo s dobiti, dok je 32,9% ostvarilo gubitak. Prema tablici 4-3. najveći

poduzetnik iz djelatnosti građevinarstva je bio Hrvatske autoceste d.o.o., zatim slijede KAMGRAD d.o.o. te AUTOCESTA -RIJEKA ZAGREB d.d.

Tablica 4-3. Rezultati poslovanja u 2018. godini

R. br.	OIB	Naziv poduzetnika	Sjedište	Ukupan prihod	Broj zaposlenih	Dobit razdoblja
1.	57500462912	Hrvatske autoceste d.o.o.	Zagreb	2.422.050	2.779	492.586
2.	89931241548	KAMGRAD d.o.o.	Zagreb	1.507.953	828	81.345
3.	96330310281	AUTOCESTA - RIJEKA ZAGREB d.d.	Zagreb	1.247.718	39	640.210
4.	47911242222	DALEKOVOD d.d.	Zagreb	978.700	744	0
5.	74971361430	STRABAG d.o.o.	Zagreb	849.815	239	62.126
6.	05146274847	GP KRK d.d.	Krk	676.466	573	6.134
7.	13439120211	BINA-ISTRA d.d.	Lupoglav	480.755	12	30.467
8.	59266345800	STRABAG d.d. Glavna Podružnica Zagreb	Zagreb	478.338	24	0
9.	21846792292	RADNIK d.d.	Križevci	465.255	378	27.945
10.	38262788673	GIP PIONIR d.o.o.	Zagreb	463.621	72	13.167
Ukupno top 10 poduzetnika po UP u području djel. građevinarstva (F)				9.570.670	5.688	1.353.979
Ukupno svi poduzetnici (14.937) u području djelatnosti građevinarstva (F)				53.090.138	89.041	4.303.873
Udio top 10 u području djelatnosti građevinarstva (F)				18,0%	6,4%	31,5%

Izvor: FINA (n. d.). POSLOVANJE PODUZETNIKA U DJELATNOSTI GRAĐEVINARSTVA U RAZDOBLJU OD 2002. DO 2018. GODINE. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/documents/52450/387060/Poslovanje+poduzetnika+u+podru%C4%8Dju+djelatnosti+gra%C4%91evinarstva+u+razdoblju+od+2002.+do+2018.doc/f454e5a4-f574-11e9-7824-cd5eeb2aba0d?t=1585567766639> (17.07.2022)

U 2021. godini su prema kriteriju ukupnog prihoda poredana društva: Hrvatske autoceste d.o.o., KAMGRAD d.o.o., Dalekovod d.d., STRABAG d.o.o., BINA-ISTRA d.d., China Road and Bridge Corporation Glavna podružnica Zagreb, GP KRK d.d, GIP PIONIR d.o.o. i ostali.¹¹ Kao predmet analize uzeti su jedni od najvećih društava iz djelatnosti građevinarstva, a to su: KAMGRAD d.o.o., Dalekovod d.d., te STRABAG d.o.o. Prema informacijama iz dostupnih financijskih izvještaja vršiti će se analiza.

4.1. DALEKOVOD

4.1.1. Općenite informacije o društvu Dalekovod d.d.

Društvo Dalekovod d.d. je osnovano 28. ožujka 1988. godine, a statut dioničkog društva je donijet 01. srpnja 1995. godine.¹² Dalekovod d.d. je specijaliziran za izvođenje ugovora po sistemu "ključ u ruke" u slijedećim područjima: elektroenergetskih objekata, posebice

¹¹ FINA (n. d.). Napredno pretraživanje. Preuzeto s: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do> (20.07.2022)

¹² Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)

dalekovoda od 0,4 do 1000 kV; transformatorskih stanica svih tipova i naponskih nivoa do 500 kV; zračnih, podzemnih i podvodnih kabela do 110 kV; telekomunikacijskih objekata; svih vrsta mreža i antena; proizvodnje ovjesne i spojne opreme za sve vrste dalekovoda i transformatorskih stanica od 0,4 do 1000 kV; izrade i ugradnje svih metalnih dijelova za prometnice, a posebice za: cestovnu rasvjetu, zaštitne ograde i signalizaciju u prometu; rasvjete tunela i upravljanja prometom; elektrifikacije željezničkih pruga i tramvaja u gradovima.¹³

4.1.2. Analiza financijskih izvještaja

Prema mišljenju revizora financijski izvještaji za 2021. godinu istinito i fer prikazuju nekonsolidirani položaj društva te njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije.¹⁴ U bilješkama, u izvješću uprave je iskazano kako je obilježeno poslovanje nastavkom upravljanja rizicima vezanih uz pandemiju COVID-19 te da su se snažan rast cijena ključnih materijala i sirovina te poteškoće u opskrbim lancima negativno odrazile na profitabilnost.¹⁵

U tablici 4-4. je prikazan skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2019. do 2021. godine. U ukupnim prihodima u 2021. godini dominiraju poslovni prihodi sa 98,42%, dok u ukupnim rashodima dominiraju poslovni rashodi sa 96,95%. Uočljivo je kako prihodi padaju u 2021. godini dok rashodi rastu, stoga se društvo ekonomičnije poslovalo u 2020. godini.

¹³ Dalekovod (n. d.). O nama. Preuzeto s: <https://www.dalekovod.hr/o-dalekovodu.aspx> (20.07.2022)

¹⁴ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)

¹⁵ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)

Tablica 4-4. Dalekovod skraćeni račun dobiti i gubitka

POZICIJA	I Z N O S		Promjen a u odnosu na 1.1. u %	I Z N O S		Promjen a u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		2020.	2021.	
Poslovni prihodi	977.135.000,0 0	1.078.633.000,0 0	10	1.078.633.000,0 0	1.009.474.100,0 0	-6
Poslovni rashodi	902.207.000,0 0	977.460.000,00	8	977.460.000,00	975.318.700,00	0
Financijski prihodi	15.606.000,00	11.991.000,00	-23	11.991.000,00	16.109.000,00	34
Financijski rashodi	30.691.000,00	19.399.000,00	-37	19.399.000,00	30.650.100,00	58
UKUPNI PRIHODI	992.741.000,0 0	1.090.624.000,0 0	10	1.090.624.000,0 0	1.025.583.100,0 0	-6
UKUPNI RASHODI	932.898.000,0 0	996.859.000,00	7	996.859.000,00	1.005.968.800,0 0	1
Dobit/ Gubitak prije oporezivanja	59.843.000,00	93.765.000,00	57	93.765.000,00	19.614.300,00	-79
Porez na dobit	7.467.000,00	8.820.000,00	18	0,00	6.918.300,00	---
DOBIT/ GUBITAK RAZDOBLJ A	52.376.000,00	84.945.000,00	62	93.765.000,00	12.696.000,00	-86

Izvor: Izrada autora

Prema gornjoj tablici je vidljivo kako društvo Dalekovod posluje efikasno jer ostvaruje dobit, odnosno da je društvo ekonomično i profitabilno u svim prikazanim razdobljima iako su se prihodi u 2021. godini smanjili u odnosu na prethodnu godinu za 6%, a rashodi povećali za 1%. U segmentu poslovnih prihoda, društvo je u 2020. godini ostvarilo sa najvećim kupcem 41% ukupnih prihoda od prodaje, a u 2021. godini je ostvarilo 34%, dok su prihodi od ugovora iznosili u 2021. godini 966.581.000 kuna, a u 2020. godini 1.047.116.000 kuna.¹⁶ Najznačajniji poslovni rashodi su bili troškovi materijala i usluga, od čega sirovine i materijal su u 2020. godini iznosile 319.353.000 kuna, a u 2021. godini 148.867.000 kuna. Dok su vanjske usluge iznosile u 2021. godini 247.683.000 kuna, a u 2020. godini 314.543.000 kune. Trošak rezerviranja za sudske sporove u 2021. godini iznose 21.207.000 kuna, za bonuse menadžmenta 1.428.000 kuna.

¹⁶ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)

Tablica 4-5. Dalekovod skraćena bilanca

POZICIJA	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		2020.	2021.	
AKTIVA						
DUGOTRAJNA IMOVINA	421.035.400,0 0	352.620.600,0 0	84	352.620.600,0 0	354.676.300,00	101
I. Nematerijalna imovina	4.173.000,00	2.922.500,00	70	2.922.500,00	1.769.600,00	61
II. Materijalna imovina	313.343.400,0 0	232.064.700,0 0	74	232.064.700,0 0	252.162.400,00	109
III. Dugotrajna financijska imovina	66.889.000,00	57.585.900,00	86	57.585.900,00	55.583.700,00	97
IV. Potraživanja	36.630.000,00	60.047.500,00	164	60.047.500,00	45.160.600,00	75
V. Odgođena porezna imovina	0,00	0,00	---	0,00	0,00	---
KRATKOTRAJNA IMOVINA	395.086.000,0 0	463.400.900,0 0	117	463.400.900,0 0	869.936.200,00	188
I. Zalihe	6.345.900,00	7.679.600,00	121	7.679.600,00	8.185.400,00	107
II. Potraživanja	322.077.200,0 0	394.254.000,0 0	122	394.254.000,0 0	795.072.300,00	202
III. Kratkotrajna financijska imovina	17.109.800,00	10.662.200,00	62	10.662.200,00	15.951.900,00	150
IV. Novac u banci i blagajni	49.553.100,00	50.805.100,00	103	50.805.100,00	50.726.600,00	100
PLACENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	2.400.900,00	11.634.600,00	485	11.634.600,00	5.995.300,00	52
UKUPNO AKTIVA	818.522.300,0 0	827.656.100,0 0	101	827.656.100,0 0	1.230.607.800,0 0	149
IZVANBILANČNI ZAPISI	356.786.400,0 0	436.201.100,0 0	122	436.201.100,0 0	425.283.300,00	97
PASIVA						
KAPITAL I REZERVE	29.619.500,00	19.607.800,00	66	19.607.800,00	443.543.000,00	2262
REZERVIRANJA	31.468.200,00	30.030.200,00	95	30.030.200,00	26.084.900,00	87
DUGOROČNE OBVEZE	384.850.400,0 0	293.322.500,0 0	76	293.322.500,0 0	73.150.900,00	25
KRATKOROČNE OBVEZE	358.650.700,0 0	442.178.200,0 0	123	442.178.200,0 0	644.262.700,00	146
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	13.933.500,00	42.517.400,00	305	42.517.400,00	43.566.300,00	102
UKUPNO PASIVA	818.522.300,0 0	827.656.100,0 0	101	827.656.100,0 0	1.230.607.800,0 0	149
IZVANBILANČNI ZAPISI	356.786.400,0 0	436.201.100,0 0	122	436.201.100,0 0	425.283.300,00	97

Izvor: Izrada autora

U tablici 4-3. je vidljivo kako društvo Dalekovod ostvaruje sigurnost i učinkovitost poslovanja. Sigurnost je iskazana jer plaća dospjele obveze te nije prezadužen te ne postoji mogućnost odlaska u stečaj. Vertikalnom analizom bilance je uočeno kako se smanjuje udio dugotrajne imovine jer je u 2019. godini iznosio 51,44%, u 2020. godini 42,60% te u 2021. godini 28,82%. Povećava se udio zaliha, odnosno u 2019. godini su iznosile 0,7%, u 2020. su iznosile 0,93% te u 2021. godini 0,67%. Smanjuje se udio kapitala i rezervi jer je udio u ukupnoj pasivi u 2019. godini iznosio 3,62%, u 2020. godini 2,37% te u 2021. 2,60%. Također, povećava se udio kratkoročnih obveza jer je u 2019. godini bilo 43,82%, u 2020. 53,43% te u 2021. 52,35%. Horizontalnom analizom je uočeno kako je financijska struktura bilance zadovoljavajuća jer je dugotrajna imovina manja od kapitala i rezervi te dugoročnih obveza u promatranim razdobljima, odnosno ostvaruje se neto radni kapital jer je kratkotrajna imovina veća od kratkoročnih obveza u promatranim razdobljima. Kratkotrajna imovina i zalihe su u 2019. godini veće od kratkoročnih obveza i pasivnih vremenskih razgraničenja te kratkoročni neto dužnički položaj iznosi 28,5 milijuna kuna što je negativna tendencija jer je imovina manja od obveza (Bešvir, 2008).

Horizontalnom analizom se uočava kako su zadovoljeni svi elementi sigurnosti poslovanja kao što je likvidnost, odnosno iz kratkoročnih izvora se financiraju likvidni oblici kratkotrajne imovine. Time se kratkoročnim potraživanjima iz poslovanja kratkotrajne financijske imovine i novcem pokrivaju sve kratkoročne obveze, a dugoročnim obvezama i kapitalom je pokrivena dugotrajna imovina te dio kratkotrajne, odnosno manje likvidne imovine zaliha što će se dodatno prikazati kroz pokazatelje koji slijede.

Što se tiče dugotrajne imovine, zemljišta su revalorizirana i iskazana po fer vrijednosti, a ostala imovina je iskazana prema trošku nabave.¹⁷ Društvo ima imovinu koja je pod ovrhom knjigovodstvene vrijednosti na dan 31.12.2021. u iznosu od 112.312.000 kuna što se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu te su založene kao sredstvo osiguranja otplate kredita. Važno je napomenuti i kako su tri vjerovnika, odnosno banke odlučile tražbine namiriti izvan

¹⁷ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)

postupka pred stečajne nagodbe te će potraživanja namiriti iz budućih primitaka od prodaje imovine koja je pod ovrhom.¹⁸

Tablica 4-6. Dalekovod – pokazatelj likvidnosti

I.	Pokazatelji likvidnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Pokazatelj tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	1,1016	1,0480	1,3503
		kratkoročne obveze			
2.	Pokazatelj ubrzane likvidnosti	kratkotrajna imovina - zalihe	1,0839	1,0306	1,3376
		kratkoročne obveze			
3.	Pokazatelj trenutne likvidnosti	novac	0,1382	0,1149	0,0787
		kratkoročne obveze			

Izvor: Izrada autora

Pokazatelj tekuće likvidnosti prikazuje da u promatranom razdoblju društvo zadovoljavajuće posluje jer je pokazatelj veći od 1. Također, navedeni koeficijent je i pokazatelj da društvo ostvaruje neto radni kapital. No, ne zadovoljava standard koji kaže da bi trebao biti veći od 2 (Bešvir, 2008). Pokazatelj ubrzane likvidnosti u promatranom razdoblju raste što je pokazatelj da društvo unovčava imovinu brzo, odnosno imovine ima maksimalno koliko i kratkoročnih obveza. Pokazatelj trenutne likvidnosti prikazuje da društvo u 2019. i 2020. godini je zadovoljavajući, no u 2021. godini nije.

Tablica 4-7. Dalekovod pokazatelj zaduženosti

II.	Pokazatelji zaduženosti		2019.	2020.	2021.
1.	Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze + rezerviranja	0,9468	0,9249	0,6042
		ukupna aktiva			
2.	Koeficijent vlastitog financiranja	kapital i rezerve	0,0362	0,0237	0,3604
		ukupna aktiva			
3.	Koeficijent financiranja	ukupne obveze + rezerviranja	2,61642	3,90422	1,6763
		kapital i rezerve			
4.	Stupanj pokrića I	kapital i rezerve	0,0703	0,0556	1,2506
		dugotrajna imovina			
5.	Stupanj pokrića II	kapital i rezerve + dug. obveze + rezerviranja	1,0591	0,9726	1,5303
		dugotrajna imovina			

Izvor: Izrada autora

¹⁸ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)

Pokazatelj zaduženosti se u promatranim razdobljima smanjuje, time se zaključuje da društvo se sve manje financira pomoću tuđih izvora financiranja, odnosno ukupne obveze društva se u razdoblju od 2019. do 2021. godine smanjuju. Prema zlatnom bankarskom pravilu koeficijent bi trebao biti u rasponu od 0,5 do 0,7 (Bešvir, 2008). Koeficijent vlastitog financiranja prikazuje da društvo u 2021. godini ima udio od 36% u financiranju. Koeficijent financiranja je zadovoljavajući u 2021. godini jer se nalazi u standardnom rasponu od 1 – 2,33 (Bešvir, 2008).

Tablica 4-8. Dalekovod pokazatelj aktivnosti

III.	Pokazatelji aktivnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupan prihod	1,2128	1,3177	0,8334
		ukupna imovina			
2.	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupan prihod	2,5127	2,3535	1,1789
		kratkotrajna imovina			
3.	Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine	ukupan prihod	2,3579	3,0929	2,8916
		dugotrajna imovina			
4.	Koeficijent obrtaja zaliha	poslovni prihodi	153,9789	140,4543	123,3262
		zalihe			
5.	Koeficijent obrtaja potraživanja	poslovni prihodi	3,0339	2,7359	1,2697
		kratkoročna potraživanja			
6.	Trajanje naplate u danima	365	120,3090	133,4121	287,4778
		koeficijent obrtaja potraživanja			

Izvor: Izrada autora

Koeficijent obrta ukupne imovine prikazuje negativnu tendenciju, odnosno pad u promatranom razdoblju jer je u 2021. godini manji od 1. Također uočljive je pad i kod obrtaja kratkotrajne imovine i dugotrajne imovine. Navedenim negativnim tendencijama koeficijenta se produžilo i trajanje naplate potraživanja u danima skoro za duplo. Negativne tendencije pokazatelja aktivnosti prikazuju da društvo ne upotrebljava učinkovito resurse, a odnosi se na prihode i rashode.

Tablica 4-9. Dalekovod pokazatelj ekonomičnosti

IV.	Pokazatelji ekonomičnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Ekonomičnosti ukupnog poslovanja	ukupan prihod	1,0641	1,0941	1,0195
		ukupni rashodi			
2.	Ekonomičnost poslovanja	poslovni prihodi	1,0830	1,1035	1,0350
		poslovni rashodi			
3.	Ekonomičnost financijskih aktivnosti	financijski prihodi	0,5085	0,6181	0,5256
		financijski rashodi			

Izvor: Izrada autora

Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja je veće od 1, stoga je društvo u svim promatranim razdobljima ekonomično, odnosno ostvaruje dobitak.

Tablica 4-10. Dalekovod pokazatelj profitabilnosti

V.	Pokazatelji profitabilnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Neto marža profita	neto dobit + financijski rashodi	0,0837	0,1038	0,0423
		ukupni prihodi			
2.	Bruto marža profita	dobit prije poreza + financijski rashodi	0,0912	0,1038	0,0490
		ukupni prihodi			
3.	Neto rentabilnost	neto dobit + financijski rashodi	0,1015	0,1367	0,0352
		ukupna imovina			
4.	Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + financijski rashodi	0,1106	0,1367	0,0408
		ukupna imovina			
5.	Rentabilnost vlastitog kapitala	neto dobit	1,7683	4,7820	0,0286
		kapital i rezerve			

Izvor: Izrada autora

Prilikom usporedbe pokazatelja rentabilnosti vlastitog kapitala uočljivo je kako se pokazatelj povećao u 2020., no i smanjio u 2021. godini te je u 2021. godini na jednu jedinicu uloženog kapitala ostvareno 0,02 jedinice dobiti. Dok je u 2020. godini na 1 jedinici uloženog kapitala ostvareno 4,8 jedinica dobiti.

4.2. KAMGRAD

4.2.1. Općenite informacije o društvu Kamgrad d.o.o.

Društvo Kamgrad d.o.o. je osnovano 19. svibnja 1993. godine.¹⁹ Društvo je specijalizirano za visokogradnju te gradi i inozemno u zemljama kao što su: Njemačka, Švedska i Srbija.²⁰

¹⁹ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Kamgrad. Preuzeto s: https://sudreg.pravosuđe.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080176480 (20.07.2022)

Vizija društva je: „Ostati pouzdan partner u izgradnji suvremenih rješenja za život.“, misija društva je: „Stvaramo za vas, gradimo svijet oko nas.“, a vrijednosti društva su: „Pouzdanost, kolegijalnost i snalažljivost.“²¹

4.2.2. Analiza financijskih izvještaja

Prema izvješću neovisnog revizora za 2021. godinu, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.²² U bilješkama uz financijske izvještaje, u godišnjem izvješću uprave je napomenuto kako je društvo zadržalo poziciju među top tri društava u sektoru prema ostvarenoj EBITDI te neto dobiti.²³ Također je navedeno kako je društvo u 2021. godini ostvarilo uspjeh u poslovanju na nastavak problema koje je na poslovanje uzrokovala pandemija COVID-19 u segmentu dobavljalivosti i rokova dobave u opskrbnom lancu te poteškoće kod organizacije posla obzirom na oboljele i izolaciju kontakata.²⁴

U tablici 4-11. je prikazan skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2019. do 2021. godine. Poslovni prihodi su se u 2020. godini smanjili za 2% u odnosu na prethodnu godinu, dok su se u 2021. godini povećali za 62% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi prihoda prevladavaju poslovni prihodi sa 99,8% u 2021. godini, dok u strukturi rashoda prevladavaju poslovni rashodi sa 99,8%.

²⁰ Kamgrad (n. d.). Početna. Preuzeto s: <https://www.kamgrad.hr/hr/> (25.07.2022)

²¹ Kamgrad (n. d.). Početna. Preuzeto s: <https://www.kamgrad.hr/hr/> (25.07.2022)

²² Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Kamgrad. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080176480 (20.07.2022)

²³ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Kamgrad. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080176480 (20.07.2022)

²⁴ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Kamgrad. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080176480 (20.07.2022)

Tablica 4-11. Kamgrad skraćeni račun dobiti i gubitka

POZICIJA	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		2020.	2021.	
Poslovni prihodi	1.104.312.423,0 0	1.078.350.570,0 0	-2	1.078.350.570,0 0	1.749.304.120,0 0	62
Poslovni rashodi	1.021.852.437,0 0	1.000.416.425,0 0	-2	1.000.416.425,0 0	1.598.602.937,0 0	60
Financijski prihodi	1.768.612,00	2.363.564,00	34	2.363.564,00	3.195.437,00	35
Financijski rashodi	1.356.879,00	1.726.979,00	27	1.726.979,00	3.249.558,00	88
UKUPNI PRIHODI	1.106.081.035,0 0	1.080.714.134,0 0	-2	1.080.714.134,0 0	1.752.499.557,0 0	62
UKUPNI RASHODI	1.023.209.316,0 0	1.002.143.404,0 0	-2	1.002.143.404,0 0	1.601.852.495,0 0	60
Dobit/ Gubitak prije oporezivanja	82.871.719,00	78.570.730,00	-5	78.570.730,00	150.647.062,00	92
Porez na dobit	15.446.363,00	15.245.745,00	-1	15.245.745,00	34.471.714,00	126
DOBIT/ GUBITAK RAZDOBLJA	67.425.356,00	63.324.985,00	-6	63.324.985,00	116.175.348,00	83

Izvor: Izrada autora

Prema gornjoj tablici je vidljivo kako društvo Kamgrad posluje efikasno jer ostvaruje dobit, odnosno da je društvo ekonomično i profitabilno od 2019. do 2021. godine. Prihodi u 2020. godini su se smanjili za 2% kao i rashodi u odnosu na 2019. godinu, dok su se prihodi u 2021. godini povećali za 62%, a rashodi za 60%. Povećanjem bruto dobiti je iskazano i povećanje poreza na dobit. U strukturi poslovnih prihoda su najznačajniji prihodi od prodaje u kojima prihod od prodaje građevinskih usluga iznosi 1.679.764.456 kuna. U strukturi poslovnih rashoda najveći udio čine materijalni troškovi koji su u 2021. godini iznosili 1.380.293.750 kuna. Trošak materijala i sirovina se povećao u 2021. godini s obzirom na ugovore i realizirane projekte. Trošak rezerviranja za jamstvene rokove u 2021. godini iznosi 23.269.542 kune, za započete sudske sporove iznosi 350.000 te za mirovine, otpremnine 293.805 kuna.

Tablica 4-12. Kamgrad skraćena bilanca

POZICIJA	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		2020.	2021.	
AKTIVA						
DUGOTRAJNA IMOVINA	50.080.961,00	77.899.269,00	156	77.899.269,00	82.015.659,00	105
I. Nematerijalna imovina	12.036.691,00	763.283,00	6	763.283,00	233.860,00	31
II. Materijalna imovina	26.809.272,00	41.202.883,00	154	41.202.883,00	51.502.086,00	125
III. Dugotrajna financijska imovina	10.021.682,00	35.283.101,00	352	35.283.101,00	29.860.238,00	85
IV. Potraživanja	0,00	0,00	---	0,00	0,00	---
V. Odgođena porezna imovina	1.213.316,00	650.002,00	54	650.002,00	419.475,00	65
KRATKOTRAJNA IMOVINA	345.093.305,00	499.491.789,00	145	499.491.789,00	491.853.127,00	98
I. Zalihe	77.164.830,00	76.784.807,00	100	76.784.807,00	103.794.554,00	135
II. Potraživanja	127.995.383,00	185.405.225,00	145	185.405.225,00	207.552.488,00	112
III. Kratkotrajna financijska imovina	36.008.244,00	64.496.786,00	179	64.496.786,00	28.877.909,00	45
IV. Novac u banci i blagajni	103.924.848,00	172.804.971,00	166	172.804.971,00	151.628.176,00	88
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	2.708.211,00	1.899.533,00	70	1.899.533,00	1.825.645,00	96
UKUPNO AKTIVA	397.882.477,00	579.290.591,00	146	579.290.591,00	575.694.431,00	99
IZVANBILANČNI ZAPISI	401.264.827,00	562.491.400,00	140	562.491.400,00	699.565.841,00	124
PASIVA						
KAPITAL I REZERVE	152.364.225,00	203.012.498,00	133	203.012.498,00	119.145.978,00	59
REZERVIRANJA	47.497.120,00	52.603.296,00	111	52.603.296,00	54.225.783,00	103
DUGOROČNE OBVEZE	10.286.221,00	8.101.881,00	79	8.101.881,00	5.987.261,00	74
KRATKOROČNE OBVEZE	158.766.559,00	260.728.698,00	164	260.728.698,00	365.676.989,00	140
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	28.968.352,00	54.844.218,00	189	54.844.218,00	30.658.420,00	56
UKUPNO PASIVA	397.882.477,00	579.290.591,00	146	579.290.591,00	575.694.431,00	99
IZVANBILANČNI ZAPISI	401.264.827,00	562.491.400,00	140	562.491.400,00	699.565.841,00	124

Izvor: Izrada autora

U tablici 4-12. u aktivi 2021. godine najveći udio ima kratkotrajna imovina koja čini 85,4%, dok dugotrajna imovina čini 14,3% ukupne aktive. U strukturi dugotrajne imovine nematerijalna imovina čini udio od 0,29%, materijalna imovina 62,8%, financijska imovina 36,41% te odgođena porezna imovina 0,51%. U strukturi kratkotrajne imovine najveći udio imaju potraživanja, koja su u 2021. godini činila 42,20% kratkotrajne imovine. U pasivi bilance dominiraju kratkoročne obveze sa 63,52%, zatim kapital sa 20,69%. Unutar pozicije dugotrajne financijske imovine najznačajniju stavku čini dana pozajmica prema društvu Sensa nekretnine d.o.o. u iznosu od 25,9 milijuna kuna u 2021. godini.²⁵

2020.			2021.		
DI	10	K	DI	10	K
KI	20		DO	KI	20
	30	KO			30
	40		40		
	50		50		
	60		60		
	70		70		
	80		80		
	90		90		
	100		100		

Slika 4-1. Usporedba bilance 2020. i 2021. godine Kamgrada

Izvor: Izrada autora

Prema prikazanim podacima vidljivo je kako je likvidnost društva smanjena u 2021. godini jer su se kratkoročne obveze povećale za 40%, a kratkotrajna imovina za 35%. Uslijed navedenog se smanjila i financijska stabilnost jer su se kapital i obveze smanjile ili su sporije rasli, te je dugotrajna imovina usporila rast kao što je i vidljivo na slici 4-1.

Tablica 4-13. Kamgrad pokazatelj likvidnosti

I.	Pokazatelji likvidnosti	2019.	2020.	2021.	
1.	Pokazatelj tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	2,1736	1,9158	1,3450
		kratkoročne obveze			
2.	Pokazatelj ubrzane likvidnosti	kratkotrajna imovina - zalihe	1,6876	1,6213	1,0612
		kratkoročne obveze			
3.	Pokazatelj trenutne likvidnosti	novac	0,6546	0,6628	0,4147
		kratkoročne obveze			

Izvor: Izrada autora

²⁵ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Kamgrad. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080176480 (20.07.2022)

Pokazatelj tekuće likvidnosti u prikazanom trogodišnjem razdoblju prema tablici 4-13. ima padajući trend. No, iako je koeficijent veći od 1 i dalje, društvo bi trebalo poduzeti određene radnje da poboljša likvidnost. Kako je društvo likvidno, ostvaruje i neto radni kapital koji u 2021. godini iznosi 126 miliona kuna. Kako je pokazatelj tekuće likvidnosti u negativnom trendu, tako je i pokazatelj ubrzane likvidnosti što je znak da društvo ne unovčava imovinu brzo. Također pokazatelj trenutne likvidnosti je u 2021. godini iznosio 0,41 što znači da društvo nema dovoljno novčanih sredstava za pokriće obveza te je mogući znak za dodatnim zaduživanjem društva što će biti prikazano u tablici 4-14.

Tablica 4-14. Kamgrad pokazatelj zaduženosti

II.	Pokazatelji zaduženosti		2019.	2020.	2021.
1.	Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze + rezerviranja	0,5443	0,5549	0,7398
		ukupna aktiva			
2.	Koeficijent vlastitog financiranja	kapital i rezerve	0,3829	0,3505	0,2070
		ukupna aktiva			
3.	Koeficijent financiranja	ukupne obveze + rezerviranja	1,4213	1,5833	3,5745
		kapital i rezerve			
4.	Stupanj pokrića I	kapital i rezerve	3,0424	2,6061	1,4527
		dugotrajna imovina			
5.	Stupanj pokrića II	kapital i rezerve + dug. obveze + rezerviranja	4,1962	3,3854	2,1869
		dugotrajna imovina			

Izvor: Izrada autora

Kako je pretpostavka bila prilikom analize trenutne likvidnost da se društvo zadužuje kako bi pokrilo dospjele obaveze, navedeno je i prikazano putem koeficijenta zaduženosti jer ima rastući trend, odnosno koeficijent vlastitog financiranja se smanjuje. Time je omjer vlastitog financiranja u 2019. godini bio 38%, u 2019. godini je bio 35%, dok je u 2021. godini iznosio 20%. Osim navedenog, koeficijent financiranja raste te prelazi zadovoljavajući kriterij za čiji je određen raspon od 1 do 2,33 (Bešvir, 2008).

Tablica 4-15. Kamgrad pokazatelj aktivnosti

III.	Pokazatelji aktivnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupan prihod	2,7799	1,8656	3,0441
		ukupna imovina			
2.	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupan prihod	3,2052	2,1636	3,5631
		kratkotrajna imovina			
3.	Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine	ukupan prihod	22,0859	13,8732	21,3679
		dugotrajna imovina			
4.	Koeficijent obrtaja zaliha	poslovni prihodi	14,3111	14,0438	16,8535
		zalihe			
5.	Koeficijent obrtaja potraživanja	poslovni prihodi	8,6278	5,8162	8,4282
		kratkoročna potraživanja			
6.	Trajanje naplate u danima	365	42,3053	62,7559	43,3067
		koef. obrtaja potraživanja			

Izvor: Izrada autora

Pokazatelji aktivnosti imaju pozitivan trend što znači da društvo brzo unovčava imovinu. Također se broj dana naplate potraživanja smanjio u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. Koeficijent obrtaja ukupne imovine prikazuje da jedna novčana jedinica imovine inicira stvaranje prihoda koji se povećavaju. Također, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine raste, odnosno smanjuje se vrijeme trajanja obrtaja kratkotrajne imovine. Koeficijent obrtaja potraživanja se također povećava te se time zaključuje da društvo skraćuje vrijeme naplate potraživanja. Time je prosječno vrijeme naplate potraživanja u 2021. godini smanjeno na 43 dana, dok je u 2020. godini bilo 62 dana.

Tablica 4-16. Kamgrad pokazatelj ekonomičnosti

IV.	Pokazatelji ekonomičnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Ekonomičnosti ukupnog poslovanja	ukupan prihod	1,0810	1,0784	1,0940
		ukupni rashodi			
2.	Ekonomičnost poslovanja	poslovni prihodi	1,0807	1,0779	1,0943
		poslovni rashodi			
3.	Ekonomičnost financijskih aktivnosti	financijski prihodi	1,3034	1,3686	0,9833
		financijski rashodi			

Izvor: Izrada autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je u drugom razdoblju prikazala pad, no u trećem blagi rast. No, i dalje je društvo ekonomično jer je koeficijent veći od 1 kao i ekonomičnost poslovanja što je izračunato na temelju operativnog poslovanja. Ekonomičnost financiranja je bila najveća u drugoj godini za razliku od ostale dvije, odnosno u 2021. godini je ekonomičnost financiranja drastično pala te je manja od 1, stoga nije na zadovoljavajućoj razini.

Tablica 4-17. Kamgrad pokazatelj profitabilnosti

V.	Pokazatelji profitabilnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Neto marža profita	neto dobit + financ. rashodi	0,0622	0,0602	0,0681
		ukupni prihodi			
2.	Bruto marža profita	dobit prije poreza+fin.rashodi	0,0762	0,0743	0,0878
		ukupni prihodi			
3.	Neto rentabilnost	neto dobit + financ. rashodi	0,1729	0,1123	0,2074
		ukupna imovina			
4.	Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza+fin.rashodi	0,2117	0,1386	0,2673
		ukupna imovina			
5.	Rentabilnost vlastitog kapitala	neto dobit	0,4425	0,3119	0,9751
		kapital i rezerve			

Izvor: Izrada autora

Marža profita, raste iako je u 2019. godini iznosila 6,2%, u 2020. godini 6% te u 2021. godini 6,8%. Rentabilnost imovine prikazuje rastući trend u trogodišnjem razdoblju te je u 2021. godini iznosila 20,7%. Što se tiče rentabilnosti vlastitog kapitala koji također ima pozitivan trend rasta te prikazuje koliko se na uloženih 100 jedinica uloženoga vlastitog kapitala može ostvariti novčanih jedinica dobiti.

4.3. STRABAG

4.3.1. Općenite informacije o društvu Strabag d.o.o.

Društvo je osnovano 06. studenog 1994. godine.²⁶ Društvo Strabag djeluje u svim područjima građevinske industrije te kao veliko i značajno europsko građevinsko poduzeće posluje diljem svijeta.²⁷ Kako je Strabag dio koncerna u kojem je zaposleno više od 75.460 djelatnika na više od 500 lokacija te odrađuje poslove vrijedne gotovo 16,3 milijardi EUR.²⁸ Spekatar djelatnosti društva se prostire od pojedinačnih usluga i radova po mjeri pa sve do ukupnih rješenja iz jedne ruke - od malih poslova do spektakularnih velikih projekata.²⁹

²⁶ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)

²⁷ Strabag (n. d.). Početna. Preuzeto s: https://www.strabag.hr/databases/internet/_public/content.nsf/web/HR-STRABAG.HRN-strabaghrvatska.html#?men1=1&sid=100 (20.07.2022)

²⁸ Strabag (n. d.). Početna. Preuzeto s: https://www.strabag.hr/databases/internet/_public/content.nsf/web/HR-STRABAG.HRN-strabaghrvatska.html#?men1=1&sid=100 (20.07.2022)

²⁹ Strabag (n. d.). Početna. Preuzeto s: https://www.strabag.hr/databases/internet/_public/content.nsf/web/HR-STRABAG.HRN-strabaghrvatska.html#?men1=1&sid=100 (20.07.2022)

4.3.2. Analiza financijskih izvještaja

U bilješkama uz financijske izvještaje mišljenje revizora je da društvo u 2021. godini istinito i fer prikazuje financijski položaj društva, njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.³⁰ U izvješću uprave je iskazano da su građevinske tvrtke u Hrvatskoj tijekom poslovanja u 2021. godini suočene sa nizom rizika, počevši od nestašice radne snage pa do nastavka trenda rasta cijena materijala.³¹ Pozitivan rezultat poslovanja društva u 2021. godini je produkt ugovaranja poslova sa javnim poduzećima na sanaciji autocesta, izgradnji i rekonstrukciji državnih, županijskih i lokalnih cesta, izgradnji novih i rekonstrukcije postojećih cesta u gradovima i općinama te ugovaranju radova s privatnim investitorima.³²

U tablici 4-18. je prikazan skraćeni prikaz računa dobiti i gubitka za razdoblje od 2019. do 2021. godine za društvo Strabag.

³⁰ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)

³¹ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)

³² Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)

Tablica 4-18. Strabag skraćeni račun dobiti i gubitka

POZICIJA	I Z N O S		Promjena u odnosu na 1.1. u %	I Z N O S		Promjena u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		2020.	2021.	
Poslovni prihodi	695.390.000,0 0	1.000.033.000,0 0	44	1.000.033.000,0 0	978.137.000,00	-2
Poslovni rashodi	691.208.000,0 0	944.991.000,00	37	944.991.000,00	976.280.000,00	3
Financijski prihodi	18.121.000,00	1.202.000,00	-93	1.202.000,00	30.616.000,00	2447
Financijski rashodi	3.954.000,00	2.496.000,00	-37	2.496.000,00	852.000,00	-66
UKUPNI PRIHODI	713.511.000,0 0	1.001.235.000,0 0	40	1.001.235.000,0 0	1.008.753.000,0 0	1
UKUPNI RASHODI	695.162.000,0 0	947.487.000,00	36	947.487.000,00	977.132.000,00	3
Dobit/ Gubitak prije oporezivanja	18.349.000,00	53.748.000,00	193	53.748.000,00	31.621.000,00	-41
Porez na dobit	-907.000,00	10.737.000,00	-1284	10.737.000,00	1.394.000,00	-87
DOBIT/ GUBITAK RAZDOBLJA	19.256.000,00	43.011.000,00	123	43.011.000,00	30.227.000,00	-30

Izvor: Izrada autora

Društvo je prema gore navedenim podacima ekonomično i profitabilno u svim razdobljima. No, u 2021. godini su rashodi rasli brže nego prihodi pa je ekonomičnije društvo poslovalo u 2020. godini. Bitno je napomenuti trošak rezerviranja za sudske sporove gdje je Uprava društva rezervirala 8.780.000 kuna za potencijalne gubitke po tim sporovima.³³

³³ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)

Tablica 4-19. Strabag skraćena bilanca

POZICIJA	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %	IZNOS		Promjena u odnosu na 1.1. u %
	2019.	2020.		2020.	2021.	
AKTIVA						
DUGOTRAJNA IMOVINA	360.089.000,0 0	367.299.000,0 0	102	367.299.000,0 0	384.459.000,0 0	105
I. Nematerijalna imovina	1.775.000,00	980.000,00	55	980.000,00	155.000,00	16
II. Materijalna imovina	313.634.000,0 0	328.016.000,0 0	105	328.016.000,0 0	347.396.000,0 0	106
III. Dugotrajna financijska imovina	31.534.000,00	31.534.000,00	100	31.534.000,00	31.534.000,00	100
IV. Potraživanja	0,00	0,00	---	0,00	0,00	---
V. Odgođena porezna imovina	13.146.000,00	6.769.000,00	51	6.769.000,00	5.374.000,00	79
KRATKOTRAJNA IMOVINA	377.513.000,0 0	349.190.000,0 0	92	349.190.000,0 0	313.360.000,0 0	90
I. Zalihe	59.460.000,00	67.330.000,00	113	67.330.000,00	81.277.000,00	121
II. Potraživanja	132.714.000,0 0	169.609.000,0 0	128	169.609.000,0 0	154.551.000,0 0	91
III. Kratkotrajna financijska imovina	35.414.000,00	50.601.000,00	143	50.601.000,00	13.123.000,00	26
IV. Novac u banci i blagajni	149.925.000,0 0	61.650.000,00	41	61.650.000,00	64.409.000,00	104
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	3.626.000,00	6.371.000,00	176	6.371.000,00	7.176.000,00	113
UKUPNO AKTIVA	741.228.000,0 0	722.860.000,0 0	98	722.860.000,0 0	704.995.000,0 0	98
IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00	0,00	---	0,00	0,00	---
PASIVA						
KAPITAL I REZERVE	453.763.000,0 0	466.480.000,0 0	103	466.480.000,0 0	465.789.000,0 0	100
REZERVIRANJA	44.034.000,00	61.664.000,00	140	61.664.000,00	49.795.000,00	81
DUGOROČNE OBVEZE	18.809.000,00	13.918.000,00	74	13.918.000,00	34.205.000,00	246
KRATKOROČNE OBVEZE	188.388.000,0 0	157.523.000,0 0	84	157.523.000,0 0	143.605.000,0 0	91
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	36.234.000,00	23.275.000,00	64	23.275.000,00	11.601.000,00	50
UKUPNO PASIVA	741.228.000,0 0	722.860.000,0 0	98	722.860.000,0 0	704.995.000,0 0	98
IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00	0,00	---	0,00	0,00	---

Izvor: Izrada autora

Prema tablici 4-19. dugotrajna imovina u 2021. godini je porasla za 5%, dok su dugoročne obveze porasle za 146% što je pokazatelj da se u 2021. godini dio kratkoročnih obveza pokriva iz dugoročnih obveza, odnosno kredita. Odgođena porezna imovina je formirana radi odbitnih privremenih razlika koje su proizašle kao rezultat privremeno porezno priznatih troškova rezerviranja, troškova vrijednosnog usklađenja potraživanja, te troškova vrijednosnog usklađenja danih kredita povezanim stranama.³⁴

Tablica 4-20. Strabag pokazatelji likvidnosti

I.	Pokazatelji likvidnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Pokazatelj tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	2,0039	2,2168	2,1821
		kratkoročne obveze			
2.	Pokazatelj ubrzane likvidnosti	kratkotrajna imovina - zalihe	1,6883	1,7893	1,6161
		kratkoročne obveze			
3.	Pokazatelj trenutne likvidnosti	novac	0,7958	0,3914	0,4485
		kratkoročne obveze			

Izvor: Izrada autora

Prema tablici 4-20. uočljivo je kako je likvidnost društva izuzetno dobra jer su koeficijenti veći od 2. Također i pokazatelji ubrzane likvidnosti su veći od 1, što prikazuje da društvo može pokriti tekuće obveze na vrijeme. No, pokazatelj trenutne likvidnosti je manji od 1 što nije zadovoljavajuće jer navedenim pokazateljem se može zaključiti da društvo nema dovoljno sredstava na računu kako bi pokrilo kratkoročne obveze što će biti jasnije vidljivo kod pokazatelja zaduženosti.

³⁴ Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)

Tablica 4-21. Strabag pokazatelji zaduženosti

II. Pokazatelji zaduženosti		2019.	2020.	2021.	
1.	Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze + rezerviranja	0,3389	0,3225	0,3228
		ukupna aktiva			
2.	Koeficijent vlastitog financiranja	kapital i rezerve	0,6122	0,6453	0,6607
		ukupna aktiva			
3.	Koeficijent financiranja	ukupne obveze + rezerviranja	0,5537	0,4997	0,4886
		kapital i rezerve			
4.	Stupanj pokrića I	kapital i rezerve	1,2601	1,2700	1,2115
		dugotrajna imovina			
5.	Stupanj pokrića II	kapital i rezerve + dug. obveze + rezerviranja	1,4347	1,4758	1,4300
		dugotrajna imovina			

Izvor: Izrada autora

U tablici 4-21. je prikazano da je stupanj zaduživanja društva u 2019. godini bio manji od 50% što je zadovoljavajuće, no u narednim razdobljima je manji. U 2021. godini tuđe financiranje je iznosilo 32%, dok je vlastito financiranje iznosilo 66% što je pozitivan trend rasta jer se tuđe financiranje smanjuje, a vlastito raste. Koeficijentom financiranja je prikazano da su obveze bile veće za 49% od vlastitog kapitala u 2021. godini te je uočena pozitivna tendencija smanjenja u odnosu na 2019. godinu kada su obveze bile 55% veće.

Tablica 4-22. Strabag pokazatelji aktivnosti

III. Pokazatelji aktivnosti		2019.	2020.	2021.	
1.	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupan prihod	0,9626	1,3851	1,4309
		ukupna imovina			
2.	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupan prihod	1,8900	2,8673	3,2192
		kratkotrajna imovina			
3.	Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine	ukupan prihod	1,9815	2,7259	2,6238
		dugotrajna imovina			
4.	Koeficijent obrtaja zaliha	poslovni prihodi	11,6951	14,8527	12,0346
		zalihe			
5.	Koeficijent obrtaja potraživanja	poslovni prihodi	5,2398	5,8961	6,3289
		kratkoročna potraživanja			
6.	Trajanje naplate u danima	365	69,6596	61,9052	57,6720
		koef. obrtaja potraživanja			

Izvor: Izrada autora

Koeficijent obrtaja ukupne imovine iz tablice 4-22. ima prikazani rast u razdoblju od 2019. do 2021. godine što upućuje da je društvo smanjilo prosječno trajanje obrtaja, odnosno na jednu novčanu jedinicu aktive društvo u 2020. te 2021. godini inicira stvaranje prihoda. Obrtaj

kratkotrajne, kao i dugotrajne imovine također ima pozitivnu tendenciju jer se smanjuje vrijeme trajanja naplate. Prosječno trajanje naplate potraživanja od strane kupaca je smanjeno sa početnih 69 dana u 2019. godini na 57 dana u 2021. godini.

Tablica 4-23. Strabag pokazatelji ekonomičnosti

IV.	Pokazatelji ekonomičnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Ekonomičnosti ukupnog poslovanja	ukupan prihod	1,0264	1,0567	1,0324
		ukupni rashodi			
2.	Ekonomičnost poslovanja	poslovni prihodi	1,0061	1,0582	1,0019
		poslovni rashodi			
3.	Ekonomičnost financijskih aktivnosti	financijski prihodi	4,5830	0,4816	35,9343
		financijski rashodi			

Izvor: Izrada autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je dobra jer je koeficijent u svim razdobljima veći od 1. Što se tiče ekonomičnosti ukupnog poslovanja, društvo je na granici da koeficijent bude ispod 1, odnosno ima tendenciju pada ekonomičnosti operativnog poslovanja. Ekonomičnost financijskih aktivnosti nije zadovoljena u 2020. godini jer je koeficijent manji od 1, no u 2019. te 2021. koeficijent je zadovoljavajući.

Tablica 4-24. Strabag pokazatelji profitabilnosti

V.	Pokazatelji profitabilnosti		2019.	2020.	2021.
1.	Neto marža profita	neto dobit + financ. rashodi	0,0325	0,0455	0,0308
		ukupni prihodi			
2.	Bruto marža profita	dobit prije poreza+fin.rashodi	0,0313	0,0562	0,0322
		ukupni prihodi			
3.	Neto rentabilnost	neto dobit + financ. rashodi	0,0313	0,0630	0,0441
		ukupna imovina			
4.	Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza+fin.rashodi	0,0301	0,0778	0,0461
		ukupna imovina			
5.	Rentabilnost vlastitog kapitala	kapital i rezerve	0,0424	0,0922	0,0649
		ukupna aktiva			

Izvor: Izrada autora

Marža profita društva je u negativnom trendu, odnosno u 2019. godini je iznosila 32,5%, u 2020. godini je iznosila 45,5%, a u 2021. godini je iznosila 30,8%. Rentabilnost imovine je kao i marža profita najveća bila u 2020. godini te je iznosila 63%. Stopa rentabilnosti vlastitog kapitala prikazuje da je u 2021. godini na jednu jedinicu uloženog kapitala ostvareno 0,06 jedinica dobiti, odnosno rentabilnost vlastitog kapitala u 2021. godini iznosi 6,5% te prikazuje koliko se novčanih jedinica dobiti može rasporediti, primjerice na isplatu dividende, dobiti ili na rezerve na 100 uloženi jedinica vlastitog kapitala.

4.4. ANALIZA USPOREDBE DOBIVENIH REZULTATA

Gore dobivenim pojedinačnim rezultatima, u ovom poglavlju će se usporediti pokazatelji poslovanja sa cjelokupnim poslovanjem poduzetnika u Republici Hrvatskoj za 2020. te 2021. godinu. U tablici 4-25. su prikazani pokazatelji poslovanja poduzetnika, dok u tablici 4-26. te 4-27. su prikazane usporedbe analiziranih društava sa ostalim poduzetnicima.

Tablica 4-25. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA HRVATSKE U 2021. GODINI

Opis pokazatelja	2020.	2021.
I. Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti		
1. Koeficijent trenutne likvidnosti		
2. Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,80	0,81
3. Koeficijent tekuće likvidnosti	1,06	1,07
4. Koeficijent financijske stabilnosti	0,97	0,96
II. Pokazatelji zaduženosti		
1. Koeficijent zaduženosti	0,59	0,58
2. Koeficijent vlastitog financiranja	0,41	0,42
3. Koeficijent financiranja	1,41	1,40
4. Faktor zaduženosti (broj godina)	3,96	3,75
5. Stupanj pokriva dugotrajne imovine vlastitim izvorima	62,82	65,30
6. Stupanj pokriva dugotrajne imovine dugoročnim izvorima	102,87	103,64
III. Pokazatelji obrtaja i dana naplate kratkotrajnih potraživanja		
1. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,60	0,67
2. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,85	1,95
3. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja, u danima		71,81
4. Vrijeme naplate potraživanja od kupaca, u danima		47,14
IV. Pokazatelji uspješnosti poslovanja		
1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja, u %	1,04	1,06
2. Ekonomičnost redovnog poslovanja, u %	1,05	1,07
3. Rentabilnost prometa bruto, u %	3,71	6,08
4. Rentabilnost prometa neto, u %	2,92	5,06
5. Rentabilnost ukupne imovine bruto, u %	2,22	4,07
6. Rentabilnost ukupne imovine neto, u %	1,74	3,39
7. Rentabilnost vlastitog kapitala, u %	4,21	8,12
V. Pokazatelji po zaposlenom		
1. Ukupni prihodi po zaposlenom, u kunama	785.971	918.115
2. Poslovni prihodi po zaposlenom, u kunama	771.327	901.164
3. Ukupni rashodi po zaposlenom, u kunama	756.781	862.311
4. Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-) po zaposlenom, u kunama	22.933	46.474
5. Imovina po zaposlenom, u kunama	1.316.520	1.372.654

Izvor: FINA (n. d.). Preuzeto s: POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA HRVATSKE U 2021. GODINI. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/documents/52450/558181/Pokazatelji+uspjesnosti+poslovanja+poduzetnika+Hrvatske+u+2021.+godini.doc/a0f1624e-f5c9-1e65-2128-5a4a8e7329bf?t=1658306949335> (01.08.2022)

Prikupljanjem financijskih izvještaja društava u Republici Hrvatskoj te na temelju njih financijska agencija je dala pregled pokazatelja koji su prosjek poslovanja poduzetnika što je prikazano u tablici 4-25. Prema prikazanim podacima, uočljivo je kako su poduzetnici bolje poslovali u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. Vidljivo je povećanje pokazatelja ekonomičnosti i profitabilnosti. No, uočljivo je kako je koeficijent obrtaja ukupne imovine manji od 1 što ukazuje na to da društva ne koriste dovoljno raspoloživu imovinu. Nadalje koeficijent vlastitog financiranja je 0,42 što daje udio vlastitog financiranja 42%, odnosno društva imaju povećanje vlastitih sredstava što pak dovodi do smanjenja zaduživanja što je i vidljivo putem pokazatelja zaduženosti koji se smanjio u odnosu na 2020. godinu. Jedan od najznačajnijih pokazatelja, pokazatelj likvidnosti iznosi 1,07 što nije poželjno jer se dovodi u pitanje sama likvidnost društava, a time dolaze nepodmirivanje dospjelih obveza.

Tablica 4-26. Usporedba pokazatelja za 2020. godinu

Opis pokazatelja	Prosjek svih poduzetnika	Dalekovod d.d.	Kamgrad d.o.o.	Strabag d.o.o.
I. Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti				
1. Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,8	1,03	1,62	1,9
2. Koeficijent tekuće likvidnosti	1,06	1,05	1,92	2,22
II. Pokazatelji zaduženosti				
1. Koeficijent zaduženosti	0,59	0,95	0,56	0,32
2. Koeficijent vlastitog financiranja	0,41	0,02	0,35	0,65
3. Koeficijent financiranja	1,41	3,9	1,58	0,5
III. Pokazatelji obrtaja i dana naplate kratkotrajnih potraživanja				
1. Koeficijent obrtaja ukupne	0,6	1,32	1,87	1,39
2. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,85	2,35	2,16	2,87
IV. Pokazatelji uspješnosti poslovanja				
1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja, u %	1,04	1,09	1,08	1,06
2. Ekonomičnost redovnog poslovanja, u %	1,05	1,1	1,08	1,06
4. Rentabilnost ukupne imovine bruto, u %	2,22	0,14	0,14	0,08
5. Rentabilnost ukupne imovine neto, u %	1,74	0,14	0,11	0,06
6. Rentabilnost vlastitog kapitala, u	4,21	4,78	0,31	0,09

Izvor: Izrada autora

Što se tiče pokazatelja likvidnosti u 2020. godini, analizirana društva Kamgrad i Strabag su iznad prosjeka, dok je Dalekovod skoro u prosjeku među poduzetnicima u Republici Hrvatskoj. Time prema koeficijentu ubrzane likvidnosti analizirana društva zadovoljavaju kriterij jer je iznos koeficijenta iznad 1, dok je prosjek društava u Republici Hrvatskoj 0,8 stoga analizirana društva u 2020. godini imaju dovoljno brzo unovčive imovine koliko imaju

kratkoročnih obveza. Pokazateljem tekuće likvidnosti je uočeno kako je prosjek poduzetnika Republike Hrvatske, ali i društava koje su predmet istraživanja veći od 1. Dakako da je poželjno da imaju veći koeficijent od 2 jer time imaju više kratkotrajne imovine od kratkoročnih obveza. Koeficijent zaduženosti prikazuje da je prosjek poduzetnika s aspekta tuđeg financiranja čak 59%, dok je vlastitog 41%. Time se prikazuje da hrvatska društva imaju većinom financiranje poslovanja putem zaduživanja. Kamgrad i Strabag su prema navedenom kriteriju ispod prosjeka u 2020. godini, no Dalekovod ima čak u 2020. godini 95% tuđeg financiranja što je izuzetno loši pokazatelj. Pokazatelj ekonomičnosti prikazuje da su analizirana društva među prosjekom društava u Republici Hrvatskoj. No, rentabilnost prosjeka poduzetnika je među zadovoljavajućim kriterijima jer je poželjno da je rentabilnost što veća.

Tablica 4-27. Usporedba pokazatelja za 2021. godinu

Opis pokazatelja	Prosjek svih poduzetnika	Dalekovod d.d.	Kamgrad d.o.o.	Strabag d.o.o.
I. Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti				
1. Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,81	1,34	1,06	1,62
2. Koeficijent tekuće likvidnosti	1,07	1,35	1,35	2,18
II. Pokazatelji zaduženosti				
1. Koeficijent zaduženosti	0,58	0,6	0,74	0,32
2. Koeficijent vlastitog financiranja	0,42	0,36	0,2	0,66
3. Koeficijent financiranja	1,4	1,68	3,57	0,49
III. Pokazatelji obrtaja i dana naplate kratkotrajnih potraživanja				
1. Koeficijent obrtaja ukupne	0,67	0,83	3,04	1,43
2. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,95	1,18	3,56	3,22
IV. Pokazatelji uspješnosti poslovanja				
1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja, u %	1,06	1,02	1,09	1,03
2. Ekonomičnost redovnog poslovanja, u %	1,07	1,04	1,09	1
4. Rentabilnost ukupne imovine bruto, u %	4,07	0,04	0,27	0,05
5. Rentabilnost ukupne imovine neto, u %	3,39	0,03	0,21	0,04
6. Rentabilnost vlastitog kapitala, u	8,12	0,03	0,97	0,07

Izvor: Izrada autora

Pokazatelji likvidnosti u 2021. godini u tablici 4-27. su se pogoršali u odnosu na 2021. godinu, no i dalje je prosjek društava kao i analiziranih poduzetnika pozitivan. Time su i financijski stabilni. Iako se i zaduženost lagano smanjuje, odnosno smanjili su se za 0,1 postotni poen u usporedbi prosjeka društava, analizirana društva smanjuju zaduživanje.

Većina pokazatelja poslovanja društava u Republici Hrvatskoj pokazuje mali pozitivan trend u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.

5. ZAKLJUČAK

Na temelju informacija iz financijskih izvještaja napravljena je ocjena poslovanja putem indikatora poslovanja. Kako je građevinska djelatnost treća po redu po veličini, odnosno prema kriteriju ukupnih prihoda i broju poduzetnika, u uzorak su uzeta tri društva koja su među prva 4 u navedenoj djelatnosti. Prema informacijama iz financijskih izvještaja Dalekovoda, Kamgrada i Strabaga napravljena je horizontalna, vertikalna te analiza putem pokazatelja za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

Što se tiče poslovanja analiziranih društava najbolje posluje društvo Strabag prema svim analiziranim pokazateljima te nisu uočeni problemi u poslovanju. Društvo je uspjelo i nakon utjecaja pandemije prikazati poboljšanje poslovanja, a navedeno je prikazano putem pozitivnog trenda svih pokazatelja. Usporedbom poslovanja sa ostatkom poduzetnika, kao i Kamgrad, Strabag ostvaruje iznadprosječne pokazatelje u odnosu na ostala društva u Republici Hrvatskoj.

Analizirana društva su u promatranom trogodišnjem razdoblju likvidna, te Strabag ima najbolju likvidnost, zatim Kamgrad te Dalekovod. Putem pokazatelja zaduženosti analizom je utvrđeno kako društvo Strabag d.o.o. je najmanje zaduženo od svih društava. Dok je društvo Kamgrad d.o.o. najviše zaduženo, no analizom pokazatelja je uočeno kako se zaduživanje smanjuje. Iako Dalekovod ima manju zaduženost nego Kamgrad, poslovanje društva je upitno jer ima imovinu koja je pod ovrhom jer navedene imovine ne može ostvarivati prihode što je i vidljivo negativnim trendom obrtaja imovine.

Putem pokazatelja aktivnosti društvo Kamgrad d.o.o. ima najbolji koeficijent jer radi na što većem obrtaju imovine s ciljem povećanja prihoda što je pozitivan trend te su smanjeni dani naplate potraživanja od strane kupca. Dok, društvo Dalekovod d.o.o. ima najmanje koeficijente pokazatelja aktivnosti koji su produkt imovine pod ovrhom. Kamgrad d.o.o. ima najbolju ekonomičnost i financijsku stabilnost u odnosu na ostala dva promatrana društva, dok društvo Dalekovod d.o.o. je najmanje ekonomično i financijski stabilno.

Analizom pokazatelja navedenih društava u promatranom trogodišnjem razdoblju zaključuje se da navedena društva posluju daleko bolje od prosjeka poslovanja ostalih društava u Republici Hrvatskoj. Društvo Kamgrad d.o.o. ostvaruje najbolje financijske rezultate od ostalih društava, no društvo Strabag d.o.o. također ostvaruje rezultate iznad prosjeka poput društva Kamgrad d.o.o. Društvo Dalekovod d.o.o. ima upitno buduće poslovanje jer je putem

pokazatelja uočeno kako ima probleme u poslovanju, odnosno visoku zaduženost te nisko stvaranje prihoda putem korištenja imovine.

6. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Maja Martinjak Kolar

Matični broj studenta: 4-12/20-1

Naslov rada: Ocjena financijske uspješnosti poslovanja putem pokazatelja na primjeru građevinskih poduzeća

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

7. POPIS LITERATURE

7.1. KNJIGE I RADOVI

1. Bešvir, B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiFplus
2. Baica, Z. (2016). RiPup-ov kontni plan 2016 za poduzetnike. Zagreb: Računovodstvo i porezi u praksi.
3. Bakran, D., Gulin, D., Hladika, M., Milčić, I., (2017) Pripremne radnje za sastavljanje financijskih izvještaja za 2017.godinu, *Računovodstvo i financije*, 657.2, str. 16
4. Gabrić, D. i Miljko, M. (2018). RAČUNOVODSTVENE MANIPULACIJE U FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA PODUZEĆA – ISTRAŽIVANJE MOTIVACIJE I POTICAJA. *Ekonomski misao i praksa*, 27 (1), 3-27.
5. Ježovita, A. i Žager, L. (2014). Ocjena zaduženosti poduzeća pokazateljima profitabilnosti. *Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu*, 12 (1), 1-22.
6. Martisković, Ž. (2017). Financijski menadžment. Karlovac: Veleučilište u Karlovcu
7. Tintor, Ž. (2020). Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih poslovnih odluka. *Obrazovanje za poduzetništvo-E4E: znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo*, 10(1), 84-103.
8. Vukoja, B. (2014). Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka. *Sarajevo*. str, 1, 18.
9. Vujević, K., & Balen, M. (2006). Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzeća pomorskoga prometa. *Pomorstvo*, 20(2), 33-45.

7.2. INTERNETSKI IZVORI

1. Addiko Bank (n. d.). ŠTO SU POKAZATELJI SIGURNOSTI I ZAŠTO SU VAŽNI. Preuzeto s: <https://www.addiko.hr/poduzetnici-financijska-pismenost/sto-su-pokazatelji-sigurnosti-i-zasto-su-vazni/> (28.07.2022)
2. Dalekovod. Preuzeto s: <http://www.dalekovod.hr/financijska-izvjesca.aspx> (20.07.2022)
3. Dalekovod (n. d.). O nama. Preuzeto s: <https://www.dalekovod.hr/o-dalekovodu.aspx> (20.07.2022)
5. FINA (n. d.). REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA U 2021. GODINI, PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/-/rezultati-poslovanja-poduzetnika-u-2021.-godini-po-djelatnostima> (17.07.2022)

6. FINA (n. d.). POSLOVANJE PODUZETNIKA U DJELATNOSTI GRAĐEVINARSTVA U RAZDOBLJU OD 2002. DO 2018. GODINE. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/documents/52450/387060/Poslovanje+poduzetnika+u+podru%C4%8Dju+djelatnosti+gra%C4%91evinarstva+u+razdoblju+od+2002.+do+2018.doc/f454e5a4-f574-11e9-7824-cd5eeb2aba0d?t=1585567766639> (17.07.2022)
7. FINA (n. d.). Preuzeto s: POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA HRVATSKE U 2021. GODINI. Preuzeto s: <https://www.fina.hr/documents/52450/558181/Pokazatelji+uspjesnosti+poslovanja+poduzetnika+Hrvatske+u+2021.+godini.doc/a0f1624e-f5c9-1e65-2128-5a4a8e7329bf?t=1658306949335> (01.08.2022)
8. Fininfo (n. d.). Pokazatelji. Preuzeto s: <https://www.fininfo.hr/Content/lessons/finpok2/13670.htm> (17.07.2022)
9. FINA (n. d.). Napredno pretraživanje. Preuzeto s: <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do> (20.07.2022)
10. Gulin, D. (n. d.). Financijski izvještaji. EFZG. Preuzeto s: <https://www.scribd.com/document/175371769/Financijski-Izvjestaji> (05.07.2022)
11. Kamgrad (n. d.). Početna. Preuzeto s: <https://www.kamgrad.hr/hr/> (25.07.2022)
12. PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O STRUKTURI I SADRŽAJU GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA. Preuzeto s: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_12_144_2771.html (15.07.2022)
13. Strabag. Preuzeto s: https://www.strabag.com/databases/internet/_public/content.nsf/web/EN-STRABAG.COM-GB.html#?men1=4&men2=5&sid=451&l=EN (20.07.2022)
14. Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Kamgrad. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080176480 (20.07.2022)
15. Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Dalekovod. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080010093 (20.07.2022)
16. Sudski registar (n. d.). Podaci o poslovnom subjektu – Strabag. Preuzeto s: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080085508 (20.07.2022)
17. Strabag (n. d.). Početna. Preuzeto s: https://www.strabag.hr/databases/internet/_public/content.nsf/web/HR-STRABAG.HRN-strabaghrvatska.html#?men1=1&sid=100 (20.07.2022)

18. Zakon o računovodstvu. Preuzeto s: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-ora%C4%8Dunovodstvu> (15.07.2022)

8. POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA

Slika 4-1. Usporedba bilance 2020. i 20221. godine Kamgrada.....	35
Tablica 2-1. Shema bilance.....	7
Tablica 2-2. Shema RDGa	9
Tablica 2-3. Shema novčanog toka	10
Tablica 3-1. Shematski prikaz horizontalne analize.....	13
Tablica 3-2. Shematski prikaz vertikalne analize.....	13
Tablica 3-3. Odnos rentabilnosti imovine i kapitala	20
Tablica 4-1. Popis po kriterijima djelatnosti u 2021. godini	22
Tablica 4-2. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika iz područja građevinske djelatnosti, u razdoblju od 2013. do 2018. godine	23
Tablica 4-3. Rezultati poslovanja u 2018. godini.....	24
Tablica 4-4. Dalekovod skraćeni račun dobiti i gubitka.....	26
Tablica 4-5. Dalekovod skraćena bilanca	27
Tablica 4-6. Dalekovod – pokazatelj likvidnosti	29
Tablica 4-7. Dalekovod pokazatelj zaduženosti.....	29
Tablica 4-8. Dalekovod pokazatelj aktivnosti.....	30
Tablica 4-9. Dalekovod pokazatelj ekonomičnosti	31
Tablica 4-10. Dalekovod pokazatelj profitabilnosti.....	31
Tablica 4-11. Kamgrad skraćeni račun dobiti i gubitka	33
Tablica 4-12. Kamgrad skraćena bilanca.....	34
Tablica 4-13. Kamgrad pokazatelj likvidnosti	35
Tablica 4-14. Kamgrad pokazatelj zaduženosti	36
Tablica 4-15. Kamgrad pokazatelj aktivnosti	37
Tablica 4-16. Kamgrad pokazatelj ekonomičnosti.....	37

Tablica 4-17. Kamgrad pokazatelj profitabilnosti.....	38
Tablica 4-18. Strabag skraćeni račun dobiti i gubitka	40
Tablica 4-19. Strabag skraćena bilanca	41
Tablica 4-20. Strabag pokazatelji likvidnosti	42
Tablica 4-21. Strabag pokazatelji zaduženosti.....	43
Tablica 4-22. Strabag pokazatelji aktivnosti.....	43
Tablica 4-23. Strabag pokazatelji ekonomičnosti	44
Tablica 4-24. Strabag pokazatelji profitabilnosti	44
Tablica 4-25. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA HRVATSKE U 2021. GODINI	45
Tablica 4-26. Usporedba pokazatelja za 2020. godinu.....	46
Tablica 4-27. Usporedba pokazatelja za 2021. godinu.....	47

ŽIVOTOPIS

Maja Martinjak Kolar

Datum rođenja: 06/09/1989 | **Državljanstvo:** hrvatsko | (+385) 977139915 | martinjak.maja.hr@gmail.com |

Kaštelski put 5, 49210, Zabok, Hrvatska

● **RADNO ISKUSTVO**

02/09/2019 – TRENTAČNO – Zagreb, Hrvatska

KONTROLOR ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE, KONTROLOR OBRAČUNA RAČUNA ZDRAVSTVENIH RAČUNA – HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

-provođenje obveznog zdravstvenog osiguranja (utvrđivanje statusa osigurane osobe Zavoda, utvrđivanje prava na ortopedska i druga pomagala, obračunavanje, kontroliranje i unos novčanih naknada), obračunavanje, kontroliranje i unos novčanih naknada prema Zakonu o roditeljskim i roditeljskim potporama, unos izvjava o izabranom doktoru, obavljanje poslova iz obveznog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u skladu s međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, izdavanje potvrda na zahtjev osiguranih osoba a trenutno obavlja poslove koji uključuju obradu, kontrolu i likvidaciju računa zdravstvenih ustanova specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i izrađuje obavijesti o vraćanju računa poradi formalnih nedostataka.

01/01/2019 – 31/01/2019 – Zabok, Hrvatska

SAVJETNIK U PRODAJI – GENERALI OSIGURANJE D.D.

08/03/2018 – 04/05/2018 – Zabok, Hrvatska

ADMINISTRATOR – WIN AGENT D.O.O. ZASTUPANJE U OSIGURANJU

04/08/2018 – 04/11/2018 – Pojatno, Hrvatska

ADMINISTRATOR – TRANSEURO ADRIA D.O.O.

09/04/2015 – 10/05/2017 – Zabok, Hrvatska

SAVJETNIK U OSIGURANJU , STRUČNI SURADNIK U OSIGURANJU, SAVJETNIK ZA ZDRAVLJE I ŽIVOT – CROATIA OSIGURANJE D.D.

20/05/2014 – 20/06/2014 – Sveti Križ Začretje

RADNIK U DORADI – HON-ING D.O.O.

● **OBRAZOVANJE I OSPOBLJAVANJE**

01/08/2017 – 01/10/2020 – Zaprešić, Hrvatska

STRUČNA PRVOSTUPNICA (BACCALAUREA) EKONOMIJE – Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Adam Krčelić

Adresa Ul. Vladimira Novaka 23, Zaprešić, Hrvatska | **Internetske stranice** <https://www.bak.hr>

01/09/2004 – 01/09/2008 – Zabok, Hrvatska
KOMERCIJALIST – Srednja škola Zabok

Adresa Dr. Franje Tuđmana 15, Zabok, Hrvatska | **Internetske stranice** <http://www.ss-zabok.skole.hr/>

● JEZIČNE VJEŠTINE

Materinski jezik/jezici: **HRVATSKI JEZIK**

Drugi jezici:

	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	Slušanje	Čitanje	Govorna produkcija	Govorna interakcija	
ENGLESKI JEZIK	B1	B1	B1	B1	B1
TALIJANSKI JEZIK	B1	B1	B1	B1	B1

Razine: A1 i A2: temeljni korisnik; B1 i B2: samostalni korisnik; C1 i C2: iskusni korisnik

● DIGITALNE VJEŠTINE

Moje digitalne vještine

MS Office (Word Excel PowerPoint) | Rad na raunalu | Windows | Word | Izvršno sluenje MS Office paketom (Word Excel PowerPoint) | Microsoft Word | Priprema i oblikovanje prezentacija (MS PowerPoint) | Informacije i komunikacija (pretraivanje interneta)

● HANFA ISPIT- ZASTUPANJE U OSIGURANJU, SVE KATEGORIJE

08/03/2018 – 05/05/2018

Hanfa ispit

● VOZAČKA DOZVOLA

Vozačka dozvola: B